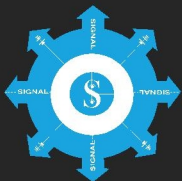

БИБЛИОТЕКА СИГНАЛ

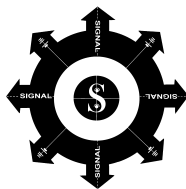
СЛОБОДАН
ШКЕРОВИЋ

НЕВИДЉИВИ
МАРС

--- SIGNAL ---

Слободан Шкеровић
НЕВИДЉИВИ МАРС
поетски роман

Библиотека „Сигнал“

Слободан Шкеровић
НЕВИДЉИВИ МАРС
поетски роман

Библиотека
„Сигнал“

Издавач: EVEREST MEDIA
11070 Нови Београд,
Народних хероја 32/16
Поштански фах 19
www.everest.rs

За издавача: Бобан Кнежевић
Уредник: Зоран Стефановић
Ликовно обликовање: Раде Товладијац
Слог и прелом: Бобан Кнежевић
Коректура: Зоран Стефановић
Штампа и њез: „Скрипта интернационал“
Тираж: 300 примерака

Званични блог аутора:
<http://skerovicpoetry.blogspot.com/>
Званична е-библиотека: „Тамна страна силе:
Слободан Шкеровић @ Пројекат Растко“
<http://www.rastko.rs/knjizevnost/slobodanskerovic/>

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

ШКЕРОВИЋ, Слободан, 1954-

Невидљиви Марс : поетски роман / Слободан Шкеровић. -
Београд : Еверест медиа, 2013 (Београд : Скрипта интернационал).
- 138 стр. ; 20 см. - (Библиотека Сигнал / [Еверест медиа])

Тираж 300. - Стр. 135-136: Поговор „Невидљивом Марсу“ / Адријан
Сарајлија. - Стр. 137: О писцу / З. С. [Зоран Стефановић]. -
Библиографија: стр. 138.

ISBN 978-86-7756-033-1
821.163.41-31
COBISS.SR-ID 202480140

Слободан Шкеровић
НЕВИДЉИВИ МАРС
поетски роман

Београд, 2013.

Ова књига је посвећена Николи Тесли.

Садржај

ДЕО ПРВИ: ДУХОВИ	9
ДЕО ДРУГИ: ГРАБЉИВЦИ	63
ДЕО ТРЕЋИ: ШАМАН	95
ДЕО ЧЕТВРТИ: СОЛНЦЕ	117
ДОДАТАК: Сам у воденици, али не заувек	129
Адријан Сарајлија: Поговор <i>Невидљивом Марсу</i>	135
<i>О њисцу</i>	137

„Моћи ћемо да видимо дубље у материју него икада до сад. Посматраћемо материју од које је универзум био сачињен у милијардитом делу секунде после Великог праска. То је задивљујуће, заиста је фантастично.“

Др Тара Ширс, физичар честица с
Универзитета из Ливерпула

„Као да мистерије тамне материје и тамне енергије нису биле довољно узнемирујуће, још једна збуњујућа космичка загонетка је откривена.

Комади материје у универзуму изгледа да се крећу великим брзинама и у јединственом правцу, што не може бити објашњено ни једном од познатих гравитационих сила у видљивом свемиру. Астрономи називају овај феномен „тамни ток“.

Ствар која привлачи ову материју мора да је *изван* опажајног свемира, закључују истраживачи.“

Клара Москович

„Свет је толико крцат позитивним осећањима, наивном сентименталношћу, канонском таштином и улизивањем да су иронија, беда и субјективна енергија зла у њему увек слабије. На путу којим се крећу ствари, сваки нешто негативнији порив душе ће брзо пасти у тајност. Већ и најмања духовна алузија постаје неразумљива. Још мало па ће постати немогуће да се изрази било каква резерва. Остаће само одбојност и пренераженост.“

Жан Бодријар, *Прозирносћ зла*.

„Ово је задивљујуће. Колико сам чезнуо да се овако нешто догоди. Када сам први пут чуо за ЛНС понадао сам се да ће људска раса коначно начинити велики продор у науци, а сада ово? Права звезда коју су створили људи. Шта још може да се каже осим да ће ово бити један од највећих крунских достигнућа нашег времена. Ово су заиста предивни и историјски дани које проживљавамо.“

PuzzleMaster (о хладној фузији)

„Још увек је мистерија како је популација, очигледно још увек нецивилизована, могла да сагради тако велико место за обожавање са стубовима тешким педесет тона, у таквом историјском и древном периоду; важно је упамтити, заиста, да је једино место, до сада откривено, које се с овим може поредити, Стоунхенџ у Великој Британији, датиран у 3.100. годину п.н.е.“

Angelica Portagnuolo, Göbekli Tepe

„Бонанца података сугерише да би тамна материја могла да буде далеко компликованија него што смо икада могли да замислимо. На пример, од теоретичара фаворизовани кандидат за тамну материју већ губи наклоност, пошто последњи експерименти отварају могућности нових, егзотичних варијетета тамне материје. У колико је све то тачно, могло би се испоставити да живимо одмах уз ‘скривени сектор’, невидљиви аспект космоса који постоји свугде око нас и укључује нову природну силу.“

Anil Ananthaswamy

ДЕО ПРВИ

У којем људи–духови оживљавају Марс, а Хиперион, прастаро божанство, престаје да сања. Олимпијска божанства су потпуно дегенерисана и безвољна. Хипериона напушта сан. Планета је извор „геометрије“. Ојачале су везе између планета, послушкујемо како се међусобно домунђавају. Земља се распада, Месец се руши. Дух Дарије, уместо на Марсу, обрео се у вечности. И Хиперион се повлачи у вечност, духови одлазе за њим, долазе на планину Меру где их он упознаје са смрћу. Зарјана упознаје солнцовека, ослобађа се лажне телесности. Јупитер, кроз касину, у угљеничну мрежу присваја електроне.

ДУХОВИ

Дођи и види

Урлик Лава

I

Срећа у срцу

Зашто је Марс пуст? Зашто је Јупитер зрикав?

Прашњави Марс, хладан, ко цртанка за Маштара, Сејача, Поливача. Окружен челичним жицама Хиперионовог сна, Оца астрономије.

Црвени Марс, злослутан на хладном мартовском небу, упорнији од Солнца.

Избраздан, оштроврх, чедо гиганата и мутних река уситњеног леда.

А сада, када су Оклахомци направили аутопут и заузели бусије, и паркиралиште плавичастих, металоглазираних приколица.

Музика је звиждук ветра и пустињске лађе измаштане у даљини. Једрењаци Марсоваца, потомака звезда.

У приколици духови праве сендвиче, пенушава пића прскају из чаша. Мирише одрезак и исецкана зелен. Неко пребуре по жицама гитаре. Мумлају пратећи гласови.

Хиперион се угодно сместио у „Крцкави одрезак“, не смета му густ саобраћај.

Около се истежу путници, поспани, утрнули од путовања.

Ту почиње велика Марсова низија, прошарана бусењем зелене траве. И оштар мирис терпентина који чува зелене иглице од смрзавања.

Азањац преко рамена посматра планински зид у даљини, плаволедени, налик на брану кроз коју не промиче ни кап воде. А затим зури у прав пут који брзо нестаје за блиским хоризонтом. Смета му титрава игра лоше помешаних гасова који се с времена на време уливају у атмосферу кроз небеске долапе. Кашље од оштрог мириса и привиђа му се коњска запрега натоварена гнојивом.

У „Крцкавом одреску“, Зарјана преврће одреске.

Азањац гледа у руке са заврнутим рукавима, лице је скривено иза замраченог плексигласа, ружне пластичне боце с прилозима сакривене су испод тезге. Прсти су јој леви и нежни, необично меки. Он подмеће длан и сендвич се спусти на њега. Сада кроз грбаву пластику назире деформисане обресе уста и бели врат. Азањац одгриза залогај и размишља о необичној судбини раднице у киоску брзе хране. До њега допире брујање музике из Хиперионовог сна. А онда се иза малог насеља од приколица појављује дрљача која звекеће својим челичним шиљцима. И она је делић великог пројекта Оживљавања Марса.

Неколико аутостопера је полегало уз бачве са *слином*, храном за плутајуће алге. Њу ће ујутро распршивати Оклахомци и дивити се огромним јатима полупрозирних замрачивача Марсовог неба.

Из клисуре се појављује конвој камиона сврдлаша који превозе магмене шкриљце у ерозијом огољене пределе око рударске метрополе Ангуларије. Азањац жури да крене пре него што колона стигне и својим широким

каросеријама закрчи пут. Његова мазда тихо забруји и извије се подижући се на путну висину.

Недалеко од Футхил Кампа већ почињу баре пресољене воде. Ова вода плута по пустари и одмрзава пермафрост, а затим се, када се раствор разреди, поново смрзава. У међувремену, у њој се развије и пропадне трилион колонија протозоа и једноћелијских фунгуса. Овај део пројекта зове се „краткоетапно шурење“. Протозое се хране фунгусом, али како умиру, фунгус се храни њима. Малецки полукруг исхране који за последицу има распадљиву органску смесу која ослобађа природни гас. И то је део смрада који се брзо губи у висинама разређене атмосфере и згушњава на ободу мезосфере где упија слабашне Солнчеве зраке.

Азањац с дивљењем посматра кретање бара, које слично куглицама истопљеног олова, скакућу по измрвљеном тлу. Прави узрок његовог свеобухватног осећања јесте идеја грандиозног подухвата, којег је и он део. Он ће својим умећем помоћи да се прошири зона негушења.

Његова специјалност је касапљење свиња, али како на Марсу још увек нема свиња, овде ради с полусвињским клоновима чији се један део користи у исхрани а други у ботаници, за премазивање минијатурних дрвенстих биљака које одлично успевају уколико се посаде уваљане у сало. Сало истрајава отприлике шездесет марсовских дана, пошто полагаано сублимира, па је редовна допуна обавезна. Српска хортикултурна компанија „Мас“ бави се овим послом још од најранијих дана Оживљавања.

Хиперион се буди и крмељивим очима гледа у Зарјану, имигранткињу из Волгограда, која ради на киоску. Њена коса је блондорића, потомак је обожаватеља Небеског Круга.

Историја Земље уопште није онаква какву су је некад замишљали, поготово не у геолошком и протогео-

лошком виђењу. Хиперион то боље од икога зна. Сударе унутар роја наелектрисаног стења које ће једног дана постати Земља — али не баш стења, већ громада хемијских елемената отпалих од звезда, њихово мрвљење и стапање у узаврелу масу топлотног поља разурарене кинетичке и електромагнетне енергије, није се догодило.

Док посматра Зарјану снужено се присећа бољих дана људског рода. Тада су људи имали космогоније које су, макар с мистичке тачке гледишта, биле много ближе истини.

Хиперион с напором покушава да у полумраку разазна има ли Зарјана пеге или нема. Он се још увек одлично сећа како су настале пеге.

Када су муње спалиле Земљу пре сто милиона година, он је тек био дошао на замисао о људском бићу — бићу које би било у стању да од хаотичне и многозначењске смесе материје створи уређену диплоидну представу.

Па како су, онда, пропали диносаури? Сажели су у јединствен, реактивни ген. Реактивни ген је употребљен као гориво за нову врсту. Нова врста је на поклон добила огроман, неуређени простор по којем је, погоњена тим геном, могла слободно да јурца и плете своју мрежу, за вјеки вјеков. До самог краја.

С генима ствар стоји овако.

Гени су зрнца. Точак Свемира се окреће. У средишту точка је Хиперион. Он захвата у зрнца и преслаже их по вољи. Зрнца су могућности. Понекад, један ген има у себи могућност читаве врсте. Врсте с таквим геном су схизофрене.

Схизофрене врсте су парадигматично недовршене. Стога, оне настоје да трају.

Било је нечег либералног у њиховом настојању.

А то је им настојање поклонити Хиперион.

Секунд његове шутње обухватао је девет милијарди година. Он је све то имао као на длану, док је трљао очи и покушавао да се сети Зарјаниног имена.

Јер она је била дух и није никада пре тога постојала.

А Зарјана се окренула к њему, насмејана као да је чула или видела нешто заиста весело. Погледала га је радознано. Хиперион је узвратио осмехом једва се уздржавајући да не зевне. Мало се и постидео, то јест, то је само изгледало тако.

Оклахомац, који је био власник „Крцкавог одреска“, углавном се током дана бринуо о набавци свежег меса, па је одлазио у Црнорепу Талсу на берзу, где је постојао одличан избор полуклонова бикова и свиња. Марио је само за говедину. Јер: „Без говеђег лоја нема доброг роштиља“.

У Црнорепој Талси је полуживело двадесетак хиљада духова, што Оклахомаца, што Шумадинаца и Грузина. То је био велики град за марсовске размере, па и сада, када су неки градови већ досегли бројку од сто хиљада духова. Оно што је посебно ишло наруку таквом утиску био је велики комплекс административних зграда и пратећих вишенаменских објеката, трговачких радњи, берзанских пијаца и вашарских променада, окупљених на ужем простору одакле су се настављали стамбени блокови, налик на кривуљасте пазле, све тамо у даљину, до узгајалишта полуклонова и неколико кланица. Било је ту још индустрије, нарочито слузаве хране за плутајуће алге. А с ове стране, на јужном улазу у град, налазила се велика база у коју је допремана со из већ доброно испарелих земаљских океана, које се требало отуд, из неког разлога, отарасити.

Оклахомац је у себи носио живу представу оклахомских равница и никако није волео да посматра оштра, и преоштра брда на јужној страни Футхил Кампа. Због тога је избегавао да се задржава у својој радњи, иако га

је брижни пословни дух терао да је стално обилази и проверава. Хипериону се Оклахомац уопште није допадао јер је био припрост човек. Хиперион је волео духовите духове, весељаке, који умеју да се поднапију али никако и побрљаве од пића. Умерено весеље му је највише пријало.

Хиперионов проблем је био тај што никада није знао где ће се пробудити.

Да би се двапут пробудио на истом месту, било је потребно да се догоди нешто заиста необично, а то се управо догодило, то јест, у последњих двадесетак буђења, петнаест пута се пробудио у Футхил Кампу на Марсу и то баш у Оклахомчевој приколици „Крцкави одрезак“. И увек када би отворио очи, видео би озарену Зарјану која је неуморно услуживала путнике намернике. С почетка би таква неочекивана буђења редовно била пропраћена нарочитим осећањем да ће се догодити нешто веома значајно. Али сада, интензивно осећање које га је обузимало није у себи садржало никакву грандиозну слутњу. Напротив, осећање је постало слаткасто, миришљаво, с једва приметним примесам стрепње. А то је било ново осећање за њега. Чак ни један од најранијих и најузбудљивијих покушаја да створи нарочито биће није у њему изазивало такво осећање. Једноставно није био навикао да стрепи. Због тога је и био забринут, а због тога га је и Зарјана помало забринуто посматрала, иако се онако ведро осмехивала.

Бринуло га је и то што се ничег у вези с њом није могао сетити, а она се стално понављала.

Зарјана је имала споменар и у њему је било неколико исцртаних и обојених срдаца, неколико фотографија и исечака из магазина, више десетина жеља, углавном стихова, и неколико писама која су се ту удобно гнездила. Становала је у собичку који је Оклахомац оспособио за какво–такво становање пошто је резервоаре за гориво и воду избацио напоље, па је сада ту могао да

убаци кревет и ормарић, чак и сточић с огледалом. Оклахомац је био веома задовољан овом мајсторијом јер му је уштедела труда око сервирке која је тако била практично усидрена на свом радном месту.

Хиперион је мрко гледао на тај собичак и због њега му је Оклахомац био још мрскији.

Хиперион се никада није одао, барем не до краја. Духови (људи) би ретко када успевали да га изведу из такта. Па и сада, када није било реалног повода за интервенцију, макар из, у њега готово непостојећих, емотивних разлога, Хиперион би се само окренуо на другу страну и наставио да мотри на развој ситуације. Ситуације, која од дана „Д“ траје већ готово сто милиона година.

Никада није успео да се зближи с неким духом. Његове везе с појединачним духовима нису никада трајале дуже од једног дана, до следећег буђења.

Па и сада, после петнаест дана познанства са Зарјаном, није било ничег новог у његовом доживљају. Једноставно није био на њеној таласној дужини.

Ни Зарјана према крмељивом чудачу није осећала ништа.

Она је била срећна због нечег другог. У срцу је имала срећу.

Азањац није много марио за грумење по путу. Његова филозофија је била оваква: Никад не уображавај да можеш све да предвидиш. И зато употреби оно што се неочекивано догоди да допуниш своју непотпуну представу. А и не мораш ако нећеш.

Али, данас му је нешто измакло. Био је неутешан. Пут у Ремаген крај Хигела претешко му је пао. Остао је тамо три дана дуже а да ни сам није знао због чега. Бојао се да му неко није сместио, да га не би било тамо где треба да буде, крај полусвиња, које је требало стручно клати и обликовати како би се добио прави, жељени

производ. Но, можда то и није имало везе с њим, већ само с његовим одсуством.

Свеједно, сврбели су га дланови да коначно нешто закоље како треба.

Такав је био.

Стално се питао када ће нићи прво дрво на Марсу. Марс и дрво, шума, ливаде и потоци, воћке и виногради. Наиђе му да запева.

Било је, додуше, на улици испред кланице једно дрво, али пластично.

Хиперион је изуо ципеле да мало размрда прсте на ногама. Сакрио је стопала под сто. Два духа с духчетом, путници издалека, лагано су прилазили столу. Духиња је нешто говорила духу–супругу. Уста на њеном дугуљастом лицу превише су се отварала и зјапила. Духче се држало за њену руку и гледало уназад, у роштиљ.

Духиња је имала наочари правоугаоног облика, али од оне врсте којој недостаје горња половина, с црним тешким оквирима. Почивале су јој тачно на половини подужег и помало грбавог носа. А боре на врату су јој биле изражене, готово као огрлице. Нарочито су се истицале када би окретала главу. Духче је путовало главом и очима, а тело му је било уз ногу мајци.

Дух се правио да слуша и несвесно је цимао главом као да му је нешто запало између врата и крагне. Преко кошуље је имао пуловер светле сивоплаве нијансе. Руке су му безвољно висиле.

Зарјана приђе да их послужи.

Хиперион се наже к њој не би ли коначно установио има ли пеге или нема. Не баш, можда понеку. А и коса јој је била више сивкаста него руса. Мада пријатне боје, густа и мекана.

Благо је одмарала шаке на наслону столице док је чекала да путници поруче.

Хиперион није имао мисли. Божанства не мисле. Она стварају.

Да је мислио, сигурно би се упитао како то да је Зарјана била стварна, као да је из стварног сна? А она, као да је знала да то превазилази творчеве способности и кришом се осмехивала. Хиперион је на други начин долазио до одговора.

Зарјана је чекала да и последњи гости поједу своју вечеру и наставе пут. Тек онда ће му рећи.

Хиперион је зурio у мршаво тело духиње и њене груди, које су се претерано померале док се окретала од духа к духчету. Њен пепито дезенирани јелек хипнотички се угибао. Желатинасто тело кретало се испод одеће необичним преплитањем снопова струја и крљушти.

Он тако спозна њену снагу.

Поче да обраћа пажњу на оно што је говорила.

Говорила је глупости.

Хиперион није јео. Покушавао је да схвати због чега људи и остала бића једу, па је чак имао објашњење и због чега духови једу, али немајући потребу да и сам то чини, био је ужасно далеко од истине.

И његови сродници, божанства—Оцеубице, који се не дадоше прождрати своме оцу Децождеру, Крону, пили су и јели. Али Хиперион — никад!

Њега су једино занимале куглице које се слажу и разлажу у оној мери у којој се окреће точак. Точак му је био најдражи.

Читав свекрет чинио му се као непрекидно, необјашњиво ждрање и размењивање. И једино то.

Зарјана је отишла да припреми поруџбину.

А Хиперион је поново разматрао ген, који беше први створен, да се мења, да буде покретач.

Азањац је пекао цревца на жару. Жар је био лажан, просто неколико електричних светиљки у прозирном црвенкастом термостаклу. И ватра је била од електричне струје. А и цревца су била лажна, тајно их је производио у минималној количини од калемарских ћелија,

никада кроз њих храна није прошла. Али била су пристојно жилава, и уз зачине и мало кромпира и масти, враћала су га у домаћински живот.

Хипнотичко магновење је трајало.

Зарјана је крај пепито–духиње изгледала пребледа. Могла је имати највише четрнаест година.

Духчић је зурio у разиграну чипку њене кецеље.

Хиперион се закашља. Обично је кашљао када је хтео да нешто каже, а није знао шта. Хтео је да каже да је осетио потребу да нешто попије. Осећао је струјање у себи. То струјање је било жеља.

Духиња устаде. Хитрина њеног тела се обуздавала, бутине су јој од тога подрхтавале. Дух и духче споро се придигоше за њом. Зарјана је већ поспремала сто.

То су она магновења у којима је Хиперион наслућивао шта значи мислити. Одлазак те необично привлачне жене и утисак који остаје за њом. Поново се накашљао.

Тада је први пут нешто помислио. Како му је нешто измакло.

Зарјана седе за сто, наспрам њега.

Азањац прилеже на кауч и задрема. Пуног стомака, надао се живахним сновима.

Плутајуће алге лагано су се спуштале и збијале се у густ облак.

II

Порекло солнчевих пега

Зурила је у њега својим светлим плавим очима, али без напетости ишчекивања. Из неког разлога, деловала је као да му је нарочито наклоњена. Али није било то.

Хиперион зевну. У овом стварном животу могао би да чини шта год хоће, али то је било досадно, превише извесно. Највише је волео да спава. Сматрао је да је сан најпродуктивнија од свих активности. И већ је уронио у њега.

Али ништа се није догодило. Сан је био празан.

Неко га је тресао. Отворио је очи.

Тргао се.

Зарјана беше положила руку на његово раме и благо га дрмусала.

Његов сан, дуг девет милијарди година, одвојио се од њега.

Гледао је девојчицу. Гледала је она њега.

На своју срећу, Хиперион није био посесиван. Посесивност је емоција, није га се дотицала. Зато се није ни запитао: Шта сад?

Његов сан, а слободан од њега.

Кроз прозор, било је превише мрака, светлост из приколице обасјавала је само део прилазног простора и крајичак пута. Звукова из ноћи није било.

Али он чу музику. Подиже главу. Изиђе напоље. Тишина.

Врати се унутра. Зарјана је седела за столом, изгледала је уморно, превише опуштено. Термометар на зиду показивао је 20 степени целзијуса. Лаж. Фабрикована стварност. Погледао је девојчицу. Каква ли је њена судбина? Можда ће читав свој живот провести у овој приколици. Већина људи тако проживи свој век, на једном месту. Шта их тера да толико трају, да се понављају? Кретање природом је лакше од кретања у друштву. Али, сами су себи пресудили. Злоупотребili су поклон. Знао је да ће морати на крају поново да интервенише, али још га није прошла радозналост. Да види могу ли сами... Барем неко. Као да је нешто недостајало.

Хиперион није имао потребу да запиткује, да разговара. Није имао жељу да проговори. Могао се играти, али није хтео.

Наже се над Зарјану. Она је музика, звук је долазио из ње.

Ухвати је за мишицу. Једва приметно је дрхтала. То је његов сан, осамљен, можда престрашен. Сан божан-

ства подиже поглед. Ухвати се чврсто за њега и заклопи очи.

Хоћу ли умрети, запита се Хиперион, овако без сна? Он је знао како је настао женски род. Из жеље да се продужи сан. Да се надмудри смрт.

Нећу више спавати. Нећу сањати.

Уснула је, држећи се за њега.

Божанства у чопору, баш тако, обузети собом и својим тричаријама, невољко обратише пажњу на Хипериона који донесе девојче. Сви су одмах знали, то је његов сан који спава. Зевс је застао упола смеха. Како си то успео, упита га Аполон? Али нису га много дирали, израз на лицу беше му кисео.

Хера му се одважно примаче. У њој је постојао матерински инстинкт, или можда само радозналост. Хоћеш ли се ти бринути о њој, упитала је без околишења?

Не желим да је оставим људском усуду, да ли је то брига?

Хера рече: Јеси ли ти питао њу шта жели?

Чини се да је уплашена. Не знам шта да радим.

Морамо да чекамо да се пробуди, рекла је Хера.

Једе ли, упита Аполон?

Хиперион створи ноћ око ње.

Зашто си је донео, упита Арес? Она не припада овде.

Ја припадам.

Арес се не усуди да још нешто каже.

Пошто се уверио да Хиперион није дошао да би га испровоцирао, Зевс се окрете својим миљеницама, музама.

Престао сам да сањам, рече Хиперион. Ниси, добаци му Атина. Хиперион одговори: Не као пре.

Недалеко одатле протицао је поток. Хиперион прошета до њега.

Здраво деда, поздрави га Афродита. Излежавала се у плићаку.

Мој сан је девојчица, рече он. Она је из Волгограда. Украјинка. Дошла је на Марс и тамо ради у киоску брзе хране, у приколици крај пута. Мој сан — то јест она, обожава Колоса.

Твог сина?

Хиперион је схватио да разговор с божанствима није обавезно релевантан.

Сигурно је заљубљена у твог сина, инсистирала је Афродита.

Она га не познаје, одврати он. То је само фолклор.

Шта сад намераваш?

Да јој угодим. А знаш ли чега све има у њој, изненада упита Хиперион?

Јеси ли све то сада изгубио? Кривила је лице у краткотрајну гримасу. Не разумем како то доживљаваш, рече на крају Афродита. Играла се водом око бубина. Мазила се прстима.

Изгубио сам трајање, одврати он. Али то је добро.

Афродита задовољно замумла.

У близини је био шумарак, у њему хладовина. Хиперион седе под дрво и налакћен затвори очи. Пред очима потекоше слике. То је било необично. Личиле су на сан, али није спавао. Откривам ствари о себи: била је његова прва мисао. Одмах је схватио да су мисли одмена за сан. Сад је Зарјана у његовим мислима, али та Зарјана није његов сан. Она је у мислима лаж.

Хиперион оде назад до уснуле Зарјане. Ноћ је била око ње.

Сад посматра свој сан, али он је скривен у људски облик.

Седео је дуго. Знао је да живот не ваља. Зарјана је сањала, али није постојала у том сну. Сан је био низ слика од којих је створила причу. Прецртаће неке од тих

слика у свој споменар. Споменар је пун лажних, измишљених снова.

Хиперион је вртео травку око кажипрста. И даље није познавао емоције.

У ноћи око Зарјане светлוצале су звезде. Оне су биле као рупице на своду и кроз њих је продирало Солнце. Зраци су падали на њену кожу и ти делови су потамнели. Тако су настале пеге.

Није знао када ће се пробудити. Није ни морао да зна.

Пробудиће је сат тачно у осам.

Тако се и догодило. Она је преспавала свој сан. Док ју је посматрао, хтео је да зна да ли то што је гледа значи да припада њему? Да ли је она стварно његов сан? На који начин је његова ако је то тачно? Поново је препознао мисли и одбацио их заједно с њиховим последицама. Гледао је свој осамостаљени сан, али ништа није видео. Видео је Зарјану. То није значило ништа.

Зарјана се пробудила и стала између стола и клупе. Очи су јој биле крмељиве и морала је да оде и умије се над судопером. Већ је било свануло а Оклахомци тек што се нису скупили крај буради, с прскалицама у рукама. Аутостопери беху отишли. Над оштре литице су се надвијали прозирни смеђи облаци плутајућих алги. Из даљине је допирало тутњање, Марс је подрхтавао. Со је разједала камен.

У неким магновењима укрштали су се снови божанстава.

Зевс се није играо власти са стрицем Хиперионом, а путеви су им се ретко укрштали. Када је Зевс отровао Крона, настало је доба емоција и идеја. Пре тога је било Златно доба. У доба владавине Крона, људи се нису борили за власт. Тада, ако би били гладни, умели су да трпе. Било их је мало и нису имали војску. То су били једни људи, којима су се божанства играла. Људи су кроз игру научили како да се размножавају и да праве

залихе хране. Они други, живели су у Хиперионовом сну. Није се поигравао њима, али их је правио и расклапао. Били су његова разнолика искуства. Хиперион је познавао сваког од њих. Нису се плашили. Њихов смисао био је већи од живота. Живот није ваљао. Што је припадало времену они су одбацивали. Зато им није било тешко.

Крв је шикљала из пресечене артерије и Азањац је пожурио да завеже изворник. Омакло му се. Испрскоа је чизму и сада је шљапкао док је ходао, а делимично се и лепио за под. Бацио је комадину полусвињетине на гомилу предвиђену за млевење. Шаре на марамици која је обавијала комаде меса Азањац је доживљавао као уметничке слике. У њима је могао да види готово све, али најчешће је видео паслике својих стварних виђења. Оне су се неодољиво наметале овој необичној подлози. У једном тренутку учинило му се да је све ово већ доживео. А како и не би.

Духовима на Марсу највише је сметала ретка атмосфера. Због ње су контрасти били преоштри. Многи духови су користили омекшиваче вида. То је била врста сочива испуњених нарочитом емулзијом. Али Азањац није подносио такве уметке. Више је волео да трпи борбу светлости и тмине и да му све игра у глави. На крају крајева, све то и није имало много смисла. Када се пријавио за одлазак на Марс било му је предочено да је живот духова необичан, у неким тренуцима психоделичан, нарочито за оне који су се преобраћали у духове у каснијем животном добу, док су се деца лакше навикавала на измењену перцепцију. Већ је био прегурао тридесету, али није му сметао нови облик егзистенције. Једино га је мучила носталгија. Можда је и то имало везе с његовом навиком да машта.

У сваком случају, није још увек био нашао себе. Али ако успе да на Марсу израсту шљивици, његово срце ће бити испуњено.

Најсмешнија су била дружења духова. Неки се уопште нису навикли на то стање и стално су се церекали и радовали као да су дошли на излет у земљу чуда. Али, били су део озбиљног процеса Оживљавања Марса. Марс је био мртав и све је лако трпео. Земља је умирала. Људи су мислили да су они криви. Бежали су. Они су били зло које су неодговорна божанства оставила за собом.

Хиперион се наслонио на зид приколице и покушавао да задрема. Било је нечег узбудљивог и обећавајућег у светлуцању затворених капака. Пажња му је била усредсређена. Изишла је из његовог тела као да је била нови пар очију. Очи су се кретале без напора и виделе су све што су хтеле. Оне су виделе, тамо на Земљи, како се људска тела међу у огромним млиновима. Самлевена маса је падала у велике вреће, а ове су роботске руке товариле у дампере. Дампери су возили до шлепера, а ови далеко на пучину. Маса је просипана у океан. Вода се пушила и пенила. Хранили су море својим телима и одлазили на Марс и друге планете. Нису имали другог избора. Тако су барем мислили.

Хиперионове очи се вратише у „Крцкави одрезак“. Сад је Хиперион могао слободно да лешкари и да симулира да спава. Није ни то било лоше. Имало је свог шарма. Пробао је да очима зури у једну тачку. Тачка је била невидљива и очи нису ништа виделе. Тако је заспао.

У тај сан се родио из својих очију. Пред њим је била плоча електричног роштиља. На себи је имао хаљину и кецељу с коврџавим воланима, а у рукама је држао варјачу–превртачу. Кожа му је била светла и по њој једва приметне солнчеве пеге. Окренуо се и видео себе како дрема на клупи, глава му је била накривљена, из благо раздвојених усана цурила је пљувачка. Пожелео је да остави радно место и убрише се салветом, али утом се појави Оклахомац и повика на њега да одмах пође и

помогне око истовара пакета с одресцима. Данас је диван дан, поручио је Оклахомац: На небу изнад Марсове Долине опажен је прави облак водене паре!

Ствари полако крећу набоље, помисли Зарјана. Хиперион се протресе као да га је прожела муња. Његово тело било је тако лако, док се кретао девојачким ходом.

III

Планетарна геометрија

Ствари се одвијају уназад, или унапред, али на крају крајева, то само зависи од тога како слажете податке.

Хиперион је у свом искуству сна тражио себе. Изненадило га је то што је између тог искуства и њега постојала црта, а није могао бити с обе стране истовремено. То јест, могао је, али није могао у то да поверује.

Изненадило га је и то што је искуство сна било женско.

Шта би се десило ако би се породило? Да ли би и његов пород био он, одељен од оригинала још једном или две црте? Да ли би тада поново било Златно доба? Да ли је он или неко друго божанство било човечанство у толикој мери одвојено од божанске суштине да је заиста свако људско биће било за себе? Ако је тако, то ништа не би ваљало. Било би боље да није тако.

Али вртлог страха га обузе. Тај вртлог су стварали Фобос и Деимос, унуци Кронови. Ударио је у њих када је дотакао црту. Њих двојица су обитавали на тој непостојећој територији и прилично су се изненадили када је деда изненада бануо и умало их пообарао. Њему је тај додир био довољан да схвати последицу раздвајања личности. А браћа брже–боље побегоше.

Арес би Хипериону радо показао шта је то страст. Али плашио се да се непозван обрати старом божанству чије су моћи увелико надилазиле тричарије као

што су чаробњачка метаморфоза или лукавост комбинаторике. Атина га љутито гурну и запрети му да се клони деде, нека га пусти да се дави собом и не привлачи непотребно његову пажњу. Подсећам те, рече она, да Отац није снагом убио Крона, већ га је отровао. Ма ништа, надури се Арес.

Хиперион је донекле био збуњен, јер се Зарјана обрела у свету оних људи који су били одраз Олимпијских божанстава, а тај свет је тренутно био у потпуном распаду јер је њиме владала схизофренија. Али све друго му је било јасно. Хтео је да пошто-пото врати Зарјану у своје неподељено искуство.

Афродита се лењо довуче до својих суочића и сумажичћа. Деда нам се обрео на мукама, рече она седајући онако влажна на траву. Деда нам се обрео у *нашим* брљотинама, брецну се богиња мудрости на њу. Он се неће мешати, с нешто стрепње у гласу рече Аполон. Требало би да му помогнемо, да га се што пре решимо, промумла Арес. Само немој ти да помажеш, повика Атина на њега! Не бави се он собом, говорила је и даље Афродита. Али њу нико није слушао.

Афродита је добро проценила ситуацију: Хиперионов сој је оживео баш сада, на крају, ако је данас крај. Ујединио је у себи читаво искуство и појавио се у најбезнадежнијем тренутку људске расе, која се претварала у духове, разређене изразе некада снажне жеље за опстанком. Док смо се ми стално враћали у омиљене приче и проживљавали их изнова бескрајно много пута, Хиперионов сан је освајао ширину космоса и пробудио се као јединствено биће без потребе да уопште живи. А погледај нас: породица на окупу! Заглављени у испразном самозадовољству.

Афродита пљуну. *А која сад ја да заводим*, покушавала је да се разгневи макар у себи, *оној духаћа месара?*

Аполон приврже своју китару и одрецитова:

Кад се конач сам уплете...

То је дожанска природа.

Ујейљани у доживљај, зајавили се, исцрпљени снају.

Хомер им је лепо прорекао, досада је јора од смрти.

Чаробњаци сџари, чувари душа, где су вам моштивације?

Задихани у јурјурним световима, јауци у шетли.

То си мазнуо, прогунђа сестрица. Она је одавно престала да одлази у лов. Лук јој је срастао с футролом, стрелице погубиле врхове. Треба нам неко да нас спасе, говорила је тихом одлучношћу.

...да нас мазе, одјекивала је Јека.

Аполон забади главу: Песници више не верују у масовне моделе. Уметност је ванвремена, вреба изокола, спасава луталице.

Али нико од дожанстава није имао ни травчице храбрости да се покрене.

...ни љуспице храбрости, одјекивала је Јека.

Зевс ништа не чу.

Од масовног спасавања нема ништа. Духови су пуни ентузијазма. Гурају максимално, немају проблем досаде. Све ври, ради се пуном паром. Нематеријалност им ништа не смета, симулација је стварна, одиграва се промена. Шта ћеш више, постоји нада.

Завири кроз прозор куће духова. Дух је у кади, вода је реална. Грузијац шакама баца воду по грудима, црне маље се сливају. Мехурићи прскају, нема сапунице. Не воли сапун, кад и од њега мора да се испира. Нека кожа дише својим порама.

Тајни живот мисли одвија се у визији. Баграт има своје мисли, жмури влажног лица, мисли настају и боре се с водом. Распрскавају се и расипају као капљице и редак ваздух их разноси, покреће тело том слабашном струјом. У магновењу се чини да Баграт мирује у равнотежи.

Пале се светла у монтажним становима. Она су рециклирана хроматика у Х(олограмским)–пројекцијама. Сливају се духови с њима у пролазу. Понекад боје залелује неодлучне, покупе их срца или прса; слогани западну за мисли, музика у гласне жице. Дух то не примети. Одећа се одлепи.

Баграт иде с рупом на кошуљи, провирују маље. Х–пројекција скакуће за њим. Живот је стил, култура је ћутање. Стене и геометрија, криве улице. Црнорепа Талса не тежи висини, духови не воле лифтове. Небо је ниско, мрачно. Од светлости звезда не открадају се сенке.

Цистерна креће с цедилишта, одвози прљаву воду у метеорске шкрапе. Тамо ће сапуни испливати, лед ће испарити. Смрдеће козметика. Колоиди ће потећи ко црна смола. У даљини бљеска црвеном песмом жарилиште циглане. Праскава плазма графитних спора, чахура шикнутих с Јупитера. Дечица из дубина метанских мора: саће водоника. Марс не разуме ту песму, духови је троше да глину испеку. Али Јупитеру ће полагати рачуне.

То Баграт још не зна. Са Земље краду кисеоник. С Венере сумпор. Меркур је предалеко. Али духовима треба све више електрона, лаких проводника. Графитна веза светлуца као бичевана у празан простор према планетама–дивовима. Баграт витловима свлачи мехуриће, пали водоник пиритом. Из ватре настаје црна чајна, гвоздена цурка и газирана вода. То ради Баграт, он је металац–кудељар.

Све је смеша електрона и непрозирних снова. Ти су снови необасјани док их не окружи електрон. Баграт то не зна, али он је окце у лепези божанства. Божја рука је, притом, клонула.

Кроз црну рупу црв буши црну рупу.

Површином Марса миле духови, они су вођице паживота. Искривљена перспектива удаљава прошлост, умножава ере. Хиперион се осећа као да му је неко подвалио. Ово је велика новост за њега, *деградирано* му је

поимање. Беспомоћан је, то што види је слепило јер му ништа не говори. Зарјанин лик га испуњава, помешана визија и пројекција мисли. Последица тога је простор, разноликост је кретање, тело је тежина виђеног. Хиперион је у једној тачки и све се слива у њега. Он мора то да угаси.

Узалуд затвара очи, свет се отргао.

Сад је време да се и он отргне.

Оклахомац грицка шаргарепу. Понуди Хипериона дугачком, жућкастом, веома младом мрквом. Хиперион је Оклахомцу здраво за готово. Узима понуђено и загризе. Зачује се хрскање.

Оклахомац има кутијицу. У њој је семе плаве траве.

Подиже поклопац и с поносом заљубљеног човека показује хрпицу семенки. Изнутра га озарује сан. Зарјана стоји у куту, ослоњена на судоперу. Хиперион се уздржава да погледа у том правцу. Строга правила сна врше притисак на њега, а он реагује. То је увод у неку врсту бола. Сила теже боли.

Иако је пореклом из Оклахоме, Оклахомац највише воли *Tennessee Waltz* у извођењу Емилу Херис. Хиперион обраћа пажњу на њега тек толико да га држи на оку. Обнављање сна је измена стања, при чему је сан исти без обзира на промену. Али велики, тешки оквир умишљености људске врсте споро се мења. То је оно што ствара илузију трајања.

Зарјана се трзне као да би хтела некуд да крене, али се предомисли.

Између Хипериона и ње постоји прекид.

То је, дакле, људско стање.

Хм.

Ито је извор непријатељства, промишља Хиперион, та свест једних о другима.

Colors of Your Heart, пева Емилу.

Насиље тугом, мршти се Хиперион.

Изашао је из приколице и погледао око себе. Није желео Зарјану, није хтео Марс. Испљуну сажвакану мркву.

IV

Лапласова резонанца

Навикавајте мозгове на нове фреквенције.

У густом зеленилу Азањац се премеће. Листови дрена га милују, утискују се у душу.

Ножеви плешу окачени о нити. Очи уживају, очи душе, нематеријалне. То су ми очи, тихо се трза Азањац. Крхотине сипе, стаклићи пуне трап, чекају ватру да их истопи. Црвени комадићи крцкају, пуне црни цилиндар дужице. У њима је хладно семе. Оно зри, несвесно.

Пепео пада уместо снега.

Машине настају у сну.

Оне покрећу тела. Тела су излизана, после много векова. Машине су их самлеле. Духови покрећу машине. Везе између планета су ојачале.

Хиперион посматра црне на црном сајле. Лабава клупка, вискозне трансверзале.

Из њих чује дубњање гладног Квазара.

Међупростор: набудрели пире, пудинг, пинг-понг. И ретка чипкана завеса гасова, просути жипон из мрколог неба, невидљиве линије од сухе чађи. Хармоника се растеже, пева сипљива, грлених гласова. Еде, грожђице, капљице. Плови кроз полутвар, плута кроз њу прозрачан. Божанство не дише.

Круї, што је Солнце. Круї, што је Луна. Круї, што је Зора.

Бела линија, што је обала.

У дрду је њећина.

Река, што је да се њлови.

Тањир, што је да се олашава.

Слова, што су њролази.

А сад, стварни свет меке глине и трња.

И ватре на све стране, да спали и огреје етер. Кроз врата рођења и врата смрти, кратко у животу да се поздраве и оде.

Марс пече своју глину, по њој искрсавају геометријске тричарије. Планета проговара а духови гладе зидове чајне. Они се плаше знакова. Божанства им шапућу из троуглова, медвеђи зуб је пола троугао пола круг. Духови морају да се онесвесте да би чули ту причу. X–пројекције се лепе за њих, да их освесте.

Из далеке перспективе, народи се веселе. Из реке искачу јесетре. Моноксили лагано труле. Рибе се копрцају док их убијају маљем. Жилава тела препуна икре. У месо штрцају жлезде ендорфин.

Крон се нагледа Хиперионовог лица. Кроз снег и песак. Крон има прљаве руке. Бедро му је озлеђено. Неодевен је у влажном грању. Тамо су вукови, по стенама. Дугодлаки, збуњени. Хладно је, непријатно.

Хиперион лагано пада у црвене гравуре. Оне су слепа окна. Унутра, где је неиздржив бол.

Јупитер се дрмуса. Дедео је и спор. Гасовита пластика цури низ ветрове. У њој су делићи и кукице. Оне пљуште по слојевима Јупитера. Гени су квржице, из њих вире ножице.

Једна група Дакоћана, цезера, кружи ниском орбитом и сакупља семплове јупитерских олуја. Њихова мера интелигенције је музика, а тога има у изобиљу: у трењу амонијака, метана и леда. Откад је извучена мрежа нано–угљеничних цевчица према Марсу, око Јупитера се намножило знатижељника који истражују и искоришћавају планетарну интелигенцију.

Та је интелигенција бржа од духова и њихових скупера. Она све заврши у магновењу, пошаље од себе гравитациони вал. Али духови не осећају том брзином, по њима добују шљунчићи хадрона.

У рушевини свемирског брода запатила се сумпорна магла. Брод кружи око жутог астероида. Реактивне машине су се распале од судара. Средином трупа цвили пукотина, види се како се помера и лагано кида.

Многа светлећа тела лете околу. Излећу из гасовитог муља. Зарањају у разнолике моделе простора. Простор је густ као восак. Црн је и безобличан. Духови не могу да их додирну. Између њих нема никакве размене. Перцепција је слузава.

Осмоза је запушена.

На Ајоу шиште вулкани. У Ојропи је раскрсница. Духови се спуштају у дубине. Дубине су лековите. Нерви боцкају свиленаста тела. Магнетна пера их нису на лед. Тамо стоје и утихнули гледају. Пера из небеса их пробадају, али не вриште. Не, јер више нису људска бића. Која падоше самлевена. Духове лагано подиже аурора Јупитера. Баграт их намотава. Испадају издрндани из угљеничне кудеље. Они га, озарени, грле и љубе.

Зову се „Опрани“.

Опрани су од сећања, чисти су ко мед.

Зарјана гледа кроз прозор. Нема никога. Звезде цртају по њеним рукама, голицају. То није говор. То је буђење.

У прозору су очи. Промениле су жижу. Пластакло је искривљено.

Духови немају жлезде, немају сузе. Прави проблем настане кад забораве где су. Оклахомац зури у сећање на вашар у Талси. Бикови, волови, говеда. Ништа није као сочни бифтек, то га прогања.

Посејаће детелину чим мало отопли. Детелина је добра за азот.

Хиперион допушта квантима да га заслепе. Љути су, жаре као коприва. Сад очи више нису ништа. Када се спусти назад у свет стиче се утисак да ту може нешто да

се учини. А кад оде код Атума, опет, чини се да је побегао од незнања. Атум се радује. Не, није он подлац: *Иди и њодучавај*, говори му, *радуј се*. Али Хиперион ћути. Клизава зрнца се разилазе и само кванти, кад избију из њих, доносе опрост. То пулсира и Хиперион се надима у квазар.

Зарјана је одшетала до кланца. Уз литицу гледа густо просејано небо. Дебели млаз азота удара са звезда и шишти из њене коже. Марсово тло поприма црнпурасту нијансу. Плави џинови из средишта Галактике шаљу вреле вриске. Зашто то раде, пита се? Духови би да оправе колевку, да се врате у своја крвава, неопрана тела. Да осете тежу и забораве лепоту. Слободу, која их напушта после неколико трептаја, тринаест и по пута у секунди.

Зарјана осећа додир розикастог пуловера. Жежи се и привија руке уз прса. Из њих се цеди феромон.

Квазар се одлива.

Тело је слуз, жилава ко хрскавица.

V

Јоргас на Ганимеду

Овако изгледа Солнчево зеленило. Фотосинтеза помаже раст котиледона. Треперење бичаша мути воду. Долазе звери да се хране, тифониди гамижу новим хумусом. Слина се уздиже, расту клобуци. У њима је ваздух од фреона и смрада. Још нису пронашли свог бога, али он има уста и испрскалу кожу. У његовом телу је флуид од минерала, калцијумове соли и силицијумско стакло. Планктон се таложи, даждевњаци крекећу. Сперма и оварије јуре по блату.

Живот је последњи стадијум смрти Васионе.

Песме китова су опроштајне еде.

У својој колиби на Ганимеду, дух Јоргас се одмара од напорног рада. Слуша крешендо Јупитерових торна-

да и посматра вихоре резонанце леденог праха. Булдожером глача платое около а из дубина месеца зеленкасте енергије кривудају к магнетосфери. Лапласова fuga носи ледени прах у валовима прозирне плиме. Њом повремено проструји Јупитеров урлик. Јоргас дрема с лицем надоле и опуштеним удовима. Плута пећинама простора, пријатно је, не дише.

Али, дух не може да спава. Кад се етерично тело замори од сагледавања себе, престанак активности симулира сан — то је чекање у семену. Јоргаса ће, на крају, пробудити непомичност и он ће поново прионути на посао.

У пурпурно–љубичасто беснило Јупитер лучи жуч. Праменови круже и укрштају се с горњим слојевима стратосфере. Јоргас и не слути, али тај мрки дим продире у гене Ганимеда. То је отров који, наталожен у дубини планете, раскида њена сирова, звездана ткива. По нитима жучи крећу се прозирни хадрони, гутачи муње.

Јоргас се огледа у невидљивој сфери. Али још пре гена, вез електрона плесао је пробуђен. И пре хадрона, метални водоник беше окружен њиховим венцем. Тад су протони били сливени у планетино језгро.

Од шупљина из којих су растерани магнетони, напон беше начинио празнину.

Сада је у тој празнини, Јоргас, далеко од наших погледа, зато нам је и неважно да ли ће успети. Ако и успе, мораће да дође лично да нам то саопшти. Али сада, пошто га не видимо, не знамо.

Одабрао је да буде сâм. Далеко од расејане гомиле. Јоргас је пореклом с Крита. Био је агрикола, узгајао је грожђе и смокве, имао један рањ маслина, куповао овце да би их заклао, а од неошишаног крзна правио је отираче и пресвлаке за јастучиће. Једног дана, када је видео да је све пропало, да море испарава и да се снег на планинама отопио, лоза осушила, кренуо је за Ираклион да га самељу и тако ослободи своју душу, а онда ће, у са-

моћи, остварити свој естетски сан: он ће у леденом свету, надамак силног Јупитера, ослободити дух Ганимеда од непрозирних окова заборава.

Јоргаса је то највише тиштало, што га ничије очи не гледаху, да с њима подели своја набујала емотивна стања.

Тај догађај збиће се на самом крају и биће као вечност.

Зарјану дражи голицање. Мигоље кончићи, прско-тине електричне.

Седиментни камен, оштар, изударан, изникао из тла. Крај њега је траг у прашини. Зарјана се окреће и посматра. Види траг и камен. Траг је њених стопала.

Ветар се сјури кроз косу. Прамен јој прескочи лице.

Подиже руке и поглед се заустави на шакама. Кроз њих види небо. Небо је светлоплаво, није Марсово. Ветар је притиска. Игра се њеним телом, однеће је. Одећа лепрша. Кожа бриди. Пахуље леда прелећу преко ње. Однекуд, ваздух навире у њена плућа. Плућа се надимају.

Одонуд, путем, враћају се моћни камиони.

Њихови мотори сагоревају фосилно гориво, електронски напон раздија језгра водоника, протоне, а кваркови се преслажу у магнетном пољу Марса, далеко горе у конкавним долапима. Угљеник с азотом је дим. Живот иде даље.

Дакоћани лупкају стопалима.

Маса духова је окупљена у канцеларији. Неки се коцкају а неки безвољно зуре у X–пројекцију. Она их анимира.

Обезвољени духови нису ни свесни колико су близу судбинског откровења.

Хиперион се упарложио у средишту круга Дарме, али од небројених паока имагинарног времена ни један

не привлачи његову пажњу. Зато што се његова пажња угасила.

Овако стоји ствар с вечношћу: она не траје нико-
лико. То је због тога што је изгубљена мера.

Зато се Хипериону чини да не може да сања, јер
његов сан траје николико.

Небројено пута је дошао до закључка: живот без
сна је права ноћна мора.

Живот је инсомнија.

Између јаве и сна постоји напон. Тај напон произ-
води нелагодна стања.

Азањац то најбоље осећа на својој симулираној
кожи. Постоји напон између његове тренутне, симули-
ране егзистенције и имагинарног шљивика, који је ути-
сак из сна. Тај утисак га силује.

Живот је последица силовања.

Право Азањчево име је Илија Драгутиновић. По-
стоји једно цревце у његовом духовном агрегату кроз
које повремено процуре информације о историји поро-
дице Драгутиновић. Најбоље је за духове да немају та-
кав уплив информација јер би им то непотребно одвла-
чило пажњу од тренутног задатка. Али Азањац је хи-
персензитивна душа и желео је да одржи континуитет,
који му је ко зна због чега био важан. По мишљењу ра-
ционалиста, такво поклецање пориву је равно лудилу.
Обично би једина веза с прошлошћу био општи имени-
тељ типа племена или нације, географског порекла или
боје коже. А лична имена су духовима додељивана пре-
ма црквеном календару, но то нико није узимао за
озбиљно. Илија је инсистирао да му оставе ту информа-
цију.

Његова духовна материја немилосрдно је модело-
вана пројекцијама.

Пројекције теже да се одрже уз помоћ енергије
електрона.

Последица те тежње је атом.

Што је већи број електрона, то је атом нестабилнији, изражено временом трајања.

То је и узрок труљења Квазара.

Азањац се заљубио у zgodну пекарку. Разлог за то лежи делимично у притиску сна о шљивику, а делимично у визији руку продавачице из приколице, којој није успео да види лице. И пекарка има лепе руке, а ни ликом није незанимљива. Има црну бичасту косу и кожу тамну као да се солнчала у соларијуму. Кожа јој је толико румена да је Азањац пожелео да је грицне и осети како крцка. Духиња–пекарка се зове Анита Д’Блез, тако пише извезеним словима на њеној кецељици.

Зарјана није ни знала да на овакав начин може да утиче на будућност пројекта Оживљавања Марса.

У својој самосвести Зарјана је открила нешто друго.

Пред киоском се формирао ред. Огладнели путници су цупкали од нестрпљења. Оклахомац их је служио, али није било нежности у његовим покретима. Он је само бројао. У духове није ни гледао. Сендвиче је стављао на пулт тек кад би угледао новац. Новац је био холограмски, звецкао је само у пројектованој глави.

Зарјана осети да јој нешто цури низ унутрашњу страну бутине.

Тако је Зарјана саопштила Хипериону. Да је невоља.

Али њега није било брига. Само је рекао: Дођи.
Дођи и види.

VI Жабац

Сликао је црним тушем принцип. Принцип обухвата све.

Понекад је користио и друге пигменте.

Зарјана није знала како да дође.

Хиперион је сликао.

Пред њеним очима Марс је нестајао. Али то је било због тога што су јој се очи помешале.

Помешале су се с његовим луталицама. Оне су је водиле старим стазама. Трава је поред стазе сасушена, тамо стрњика, одрпано страшило, рода у бари. Лептир у крошњи.

Летела је изнад Волге, а равница је била бескрајна.

Обузе је неописива радост. Одозго се небо спајало с њом.

Онај тежи део ње прелазио је пут.

Хиперион је око ње створио ваздух да би имала шта да дише.

Ушла је у приколицу и запутила се у собичак. Сузе јој навреше на очи. Оклахомац није смео ништа да каже. Наставио је да пржи.

У Зарјанином споменару, писало је:

Познајши јејеничар Адолф Зарјани:

Посвећујем ових неколико речи

Да не би било забуне

Генетски је чисти онај

Који не њоне у осећање

Седела је у локвици крви. Стихове није разумела. Гени су мали господари. Толико је знала.

Скинула је хаљину, била је сва флекава. И гаћице.

Затим скиде све.

Из ње је брујала музика. Да је имала своје старо тело заплесала би, лагано и округ. Међу траве и мека испарења рукавца у предвечерје. Кад Коло зађе, међу ужурбане инсекте.

И она се наже напред и положи дланове на под.

Изненада изби смех из ње. Полусвињске полутке су генетски чисте!

Смејала се слатко.

Лудаци који су се играли генима, незадовољни собом, хтедоше да буду бољи. Али то је зло у њима хтело.

Њена њушкица, напућена, шкиљила је из огледала. Уопште није била сигурна да је сећање није лагало. Па нека, ја од њега не зависим, пућила се.

У себи нико нема довољно снаге.

Само Солнце.

Међутим, ни то није било истина.

Хиперион је у потпуној тишини, склопљених и заковрнутих очију, сликао. Око Зарјане је сликао портал, с барокним апстракцијама, а око ње је хладњикав ваздух струјао и наговештавао. Није смела да гледа. Било јој је забавно што жмури и у потпуности осећа та необична врата и ветар који долази с оне стране. И у том распаду чувства, у тамном необичном, несвојственом шкртом склопу обасјања свести, она спозна снагу.

После тога било јој је тешко да отвори очи.

Знала је да лажу.

Исто је било и с музиком. Уши јој уопште нису служиле да слуша. Музика је била у њој.

И радост је била без узрока.

Стазе Солнца и планета заостале. Расплинуте из времена, дочаране само. А духови с великим мислима, јасним, наметљивим. Генски кружоци у својим сферама, везе преко паралелопипеда и картела, слова и портфолија.

То, по питању времена, могла је сада правилно да схвати. Једним потезом бацала се у тмурне кутке историје, једна кап с капије би је растворила у призорима сликареве хомогенезе. И у генетске манипулације, у складишта статистичке ДНК. И ветар би је провозао стадионима, разулареним колонама оболелих војски. И помрлих родољуба у ропским биткама. У црним кочијама задимљених прозора. Коњи лепршавих репова.

Кроз труло дрвеће пробијала се светлост росе. Блато је милело између ножних прстију, кроз газу је цурила зеленкаста вода. И поред свега, нага, бринула се о амебама и папучицама. Та сурова идеја да се не оствари смрт, тај генерички приступ сућути, зној у беоњачи. Непрестано ширење, толико супротно намери доконтчања свести. Па зар то није захтевало отпор?

Раоници плугера заоравају брда земаљска. Хтонска испарења пенушају измрвљеним крајоликом. Скршено шибље и измрцварена тела глодара и глиста, спарушују се на лицу недоба. Машине грабуљају. Закрадуљене прилике, већ свима дојадиле, благосиљају затрпавање.

Понеко је пао у плужину, понеко заглавио у сита.

Кроз цеви, из средишта Земље, врело гвожђе избија. Црн пигмент чађи лазурно премазује видокруг. Развигор, склупчан у пупку, милује растргнуто корење.

И последња кап мастила пљусне.

Шкрипа раскреченог пера.

Свест се вратила у свет.

У балску дворану улазе њих двоје. Зуре у чулне отворе, допадљиви. Штрас–глобуси се врте, падају конфете. Прескочили су вечеру, би да плешу, у треперавом осветљењу. Све је то људски, исувише људски.

И Х–пројекција се заноси ко пијана.

А она, хипнотисана.

Азањац јој љуби бледуњаву руку. Бретеле се смакле.

Духови воле ракурс. Имају фотографско памћење. Онда се изгубе у фиксацији тока свести без гледања у снимак. Али то и те како има смисла, јер је доживљај креативан. Духиња Анита Д'Блез асоцира око, образ, браду, све из профила. Понекад и мирис, воњ обале и црне бактериофаге разбацане по макији. Понекад и риће месо борова и увенуле чичкове. А у истуреним по-

лукруговима копна, горе седефне шкољке заједно с ауто-путем. И љуске цикада на стабљикама лаванде. Кречњак је, од топлоте, покаткад, бео као креч.

Азањац је само једном видео морско створење. Био је то октопод, уздигао се над дном у сусрету са смрћу. Штрцнуо је сепију и тужно, љутито погледао трозубац, па убицу, крупним очима с избоченим веђама. Кожа му беше плавичаста. Дно посуто зарђалим предметима и боцама. Жућкасти муљ плута около у завесицама. Уз све то, беше сумрак.

Сети се приче о плавом киту на Марсу.

Или у плавом леду Ојропе? Или, у расцветаним међузвезданим бродовима, с перајима и лопатицама, парним купатилима? У дугим ходницима треће класе?

И с црним харпунима упереним у тело.

Искаче из воде, издише и руши се унезверен, с дубоком раном. А море ћути, неутрално. И реже својим сантама трупину. Наутилуси у јату допливали топлом струјом.

Али гледај, она јата у битумену, с кончастим кукама, што без отпора следе сјај пете димензије. Храна паперја. Убија их геометрија, дужи, косинуси. И, коначно, симбол протеина. Ланац преображења. Неки нови, важни атрибут.

У фраку, овалног лица, буцмаст, ситна ока, ноздрве широке, плитке, уредно штрицнуте, раван нос, дубока бора на челу, кратко ошишан, горња усна шпиц, доња с две избочине, брада широка, ненаглашена, вратне жиле под танким салцем, гуша сливена, зуби светлуцави, здрави. Исти он. Али му је мозак одузет, нема га. Из црвеног грла се слива напалм.

Из другог угла: Дуга, дамска рукавица, до мишице. Омче разиграних локни. Цијук усхићења. Племенит осмех. Око се креће по сликама. Шкљоц!

Односи духова не теже размножавању. Допадање изазива покретну траку. Жвакање мяса подражава коитус. Тајна је у расположењу и употреби провизорног сценарија. Духови су монаде у трећем уму. Стаклићи по поду.

Немају манире.

У плесној дворани плешу, они су једноставни, смирени, срачунати. Али то је у њиховом програму, у РОМ–у одиграна ствар. Духови се смеше док симулирају стварност. Неопрезном оку све то промакне.

Шта слика сликар бојом која се отргла од киста и цури својим путем?

Обрасци среће, мали ритуали, пред необјашњивим набојем у телу.

И, тако, Зарјана неће да се врати у Футхил Камп. Зауоставила је време, обрисала маглу са зрцала.

Азањац, дух, излази с буреком на ледену улицу. Халалпљиво једе тесто и сир. Анита Д'Блез одлази до прозора. Кроз маглу разабире нејасне обресе, ако је то уопште неко разабирање.

Све је мутно, нешто је шкакља.

Опрани, безимени, наги, скакућу по грудвицама, полудивљи. Немају станове, немају посао, све им је ново, необично, заносно. Њихова духаћка тела ће претрпети анатомске промене. Прекорачен је протокол стварања. Језике ће изградити пуцкавим узвицима. Опонашаће покрете изопачених тела. Имаће очи једни за друге, а остали ће бити биљке, зглавкари, клонови. Димљиви кварц постаће им нож.

Засијаће Марс, јаркоцрвена вињета. Имаће бело, маглено небо. А Опрани ће, задихани, попадати.

Жабац почива замишљен, на локвању. Он је виртуелни жабац, а локвањ је позадинска анимација. Могуће је да виртуелни жабац размишља а да то уопште нису

његове мисли. Па чак и да не зна како, знаће то да је жабац који мисли. Тако је створен, тако му је речено.

Ако треба, Бог ће га доказати.

А пошто обитава у првој димензији, њему нису ни потребни докази.

За пету димензију четврта димензија је област недељења. То је та имагинарна вертикала у којој су садржане све историје. Опрани су између треће и четврте димензије. Видљиви су у трећој али је сами не виде. Трпе од догађаја у трећој, али су несвесни узрока. У четвртој димензији они су семиотика језика. Из треће димензије на њих се може непосредно утицати протезно из четврте димензије уколико се знакови–симболи оперу од садржаја. Због тога Опрани могу да осмотре четврти атрибут Бога, али само уколико неко из треће димензије, за њих, деконструира језик. У таквом језику семиотика постаје сингуларна. Четврта димензија је слободни правац. Погрешно је називати га вољом. Боље је рећи да стваралачка сила из испражњеног језика формира виртуелне феномене.

Једна духиња, у купатилу, игра се гуменим жапцем. Та гума само личи на жапца. Свеједно, за духињу је то жабац. Она га додирује, потапа, ћушка. Из његових уста штрчи храпави, лепљиви језик.

Ти си пред огледалом, жмуриш и не знаш да ли си ту.

Твоје мисли нису ток, зато су празне.

Жабцац је непомичан, шупаљ је.

У петој димензији се постоји на начин густине. Густина подразумева развргнути садржај. Развргнути садржаји се преклапају. У петој димензији има само један електрон. Управо због тога догађа се преклапање.

Да пробамо поново с жабом?

Жаба скочи.

VII

Дарије и фотографија

Нежни, невидљиви прсти. Отискују се о лице, осећа се старост, одумирање нерава. Прсти га примичу, суочава се с пластичним сечивом. Неће болети, бљешти светлост из апсиде. То су два полукружна сечива, слична маказама. Последњи човек на Земљи напустиће тело заувек. Сећање ће бити обрисано, одуховиће се безбедан од тектонских страха. Лепоте нема да је остави. Прсти му подрхтавају. Влага је у ваздуху. И дрвета су нестала, све је изумрло. Аутомати ће се угасити. Солнце ће набрекнути.

Месец је распорен, из њега куљају радон и калијум. Срушиће се ускоро и ослободити земљино гвоздено језгро. А оно ће отплутати у даљу орбиту. Биће као метеор. Падаће на њега комете, прекриће га жути вео сумпора.

Дух је одабрао име: Дарије. Сад се рађа. Машине ће извршити уговорено. Тако морају. Жеља му је да посети Венеру.

Дарије је као морска салпа, светлуцаво биће. Путује Мрежом искљученог вида. То је као кроз ноћ, боље је да спава. Чистим пространством, без труцкања.

Дарије је фотограф.

Фотографија интервенише на лицу стварности. То је позната ствар. Она је толико произвољна да уопште не одговара истини виђеног. Ако пратите једно лице преко фотографија, брзо ћете увидети да нема много сличности између различитих верзија. Фотографија ствара. Фотографија квари.

Даријева колекција има више хиљада снимака.

Фотографије су гравитационе дирке необичног инструмента.

На последњим снимцима је разорена Земља. Рушење Месеца и спајање с трањама Земље снимиће ау-

томати. Фотографије су важан део културног наслеђа. Поређане у низу, оплемениће вас док их зорно посматрате.

Не пишите датуме по њима. Тако нећете морати да их слажете.

Дарије–пламичак разбуктао се у недоумици. Кретање је престало, он је сам своја светлост. Изван себе ништа не обасјава. Он то још не зна, али тако настају божанства.

Када створи своје човечуљке, хоће ли бити спреман да им подари слободу?

Хоће ли их истерати?

Постоје и такве идеје, да се буде као Бог — у свету без слободе.

Застрашујући Бог.

Кад си дух, немаш либида. Дарије је креативан дух, али је усамљен.

Машина се покварила. Или, просто, стала. Дарије–пламичак зна да је около ништа. Није добио ни обећану екскурзију на Венеру. Нити је ту свет духова на Марсу у који би се лако уклопио. Нема никаквих спољних осета. Можда нема ни осетила? Не осећа органе. Не осећа ништа, кад смо већ код тога.

Шта *јесће* кад нема ништа?

Заглављен у угљеничној решетки између два чвора.

Нема покретних делова.

Дарије–пламичак је у чанчету с водом. Кист бућне у воду. Дарије полети и пљусне по сликарском папиру. Размножи се у делове и разлије одређеним правцима. Гледа у лице Хипериона, које је окружено мраком. Очи трепћу. Дарије сад може да мења правац. Сваки је правац један свет. Светова има небројено. У једном од њих, Дарије је цар.

VIII

Планина Меру

Кад се небо замрачи и необична птица пролети, трупкање ногу се огласи, бусенови се згрче. Не отварају се врата само за ову страну. Али птица вреба, негде између.

А из мора ниче огромна, мрачна планина. Из мора, као нови свет, тамна гора у измаглици разјапљене планете. Из планине сијају зраци и прекривају помешане облаке и стене. Ућутала су божанства над новим крајоликом. Ћуте и гледају надмоћ нове врсте. Ветрови су као појас око ње. Је ли то планина Меру, или рог корњаче, хрбат дивље свиње? Хермес полети према њој, и схвати, док се приближава, да је као микроб мањи од капљице. Из свог света додирнути је не може, сагледати је може само из висине Олимпа Небеског.

Врати се Хермес браћи својој и родитељима. И не мора ништа да им каже. Виде и сами, окружени црном гором, да су изгубљени у малецном уточишту. Седе депресивни. Изгладнели.

Кад птица мрачна рикне, као страшна провалијаказна, задрхте непролазна бића. Коситарске жице клијају из новог неба, онамо, с оне стране, и боду божанска тела, магнетним ударима. Прошло је време доколице, снолика стварност је потекла.

Тамо је једна падина, бели се од костију девојака и момака. Птица их је оглодала. Божанства су у одразима коситра, прецурели у смоласте шуме. Кости су утиснуте у меки метал. Мисао се намеће као истина, да ће божанства оживети костуре и претворити се у неинтелигентна бића, своје моћи понети као немушти бол. Хиперион је чучнуо и чека да се одлуче. Осврћу се, стара Земља је као паучаста трулеж. Спољашње планете су заштићене бодљама. Идеје простора су слепљене, а очи им нису слободне да виде сопствену злурадост. Хиперион их ис-

пљуне и лепљива пљувачка потече низ кости, у шупљине и дупље. Зевс је непомичан, неспособан да се покрене. Он је само ток мисли без тела које би погониле. Хиперион још једном пљуне и оде.

Марс се осипа. Угљеник тече из решетке и читав простор око пећи је прожет непрозирним тачкицама. Багратово тело прима електроне. Пулсеви избијају ода свуд. Мора да се склони, посуде се прекривају графитом, а у квантном мозгу се искре необичне идеје. Аурора се пали у висинама. До Баграта се докотрља један ђуп. На њему је тачкицама описана синусоида. Испод ње су кругови.

Механизми страха у духова не постоје. Њихова је суштина синергичка, немају гене, погони их квантни презир. На Марс је у давнини пала лопта мора. Море је опрало назубљене кланце, упило у себе густу атмосферу. Распрсло се у хиљаду комета и отпловило даље к Солнцу. Дух Баграт глади сиви ђуп, графит се не отиरे. Испод кругова су цртице. Цртице су шифра. То је клопка за ум, зна Баграт, и разбија ђуп.

Црни прах и даље сипи.

На променади духови се мимоилазе. X-пројекције круже уоколо и трзају се изнад глава. Прости појмови у том свету представљају дубље увиде. Они су као кулисе, глуме усталасану воду, зањихано дрвеће, камене структуре. Саће свести филтрирају замишљене еволуције и пореде се међусобно. Сигнали жмиркају.

Баграт је црн од угљеничног праха, зрнца угљеника сагоревају као окца жара у судару с ретким молекулима кисеоника. Осећа притисак, мора да се разелектрише.

Хладно је и мрачно, непогодно за живот. Али дух нема психологију, он је као гмизавац, пузи док може, а онда чека да свет живне. Свет се мрви као суха стена.

Мрви се полако и грануле цуре ситније од честица паре. Аурора се спушта. Кроз сенке — кракате пројектиле, споро хода дух Баграт.

Пред собом види расплинути муљ, лаган као ваздух. Падају одозго оштре купе. Плавичасто озрачје пресвлачи васиону. Орион пева. Бетелгез је јаркозелен. Муње у висинама означавају пробој лиснатих сингуларности. Одједном је простор густ, мисли не теку, порозне као сунђер, кусе лебде. Опори су додири нове материје. Органски покрет је престао. Све форме упиру у мекани ум. Мртве су, неплодан је протон.

Венац електрона нараста.

Хиперион се буди, осећа светлост кроз затворене капке. Светлост је идеја, видљивост је ограничена.

Пред њим стоји Илија Драгутиновић и пита га где је Марс.

Хиперион одговара да је Марс ту, само је невидљив.

Треба да се упиташ, наставља он, где су ти очи.

Свет је планина, огромна зелена избочина која задире у васионски бескрај. Пут је прав, али је узбрдо.

Тамо у урвини беласају се кости.

Илија се спрема да нешто каже, али Хиперион га предухитри: Божанства су мртва, тамо им је гробље. Ти имаш још само један сан времена.

Ипак ћу умрети тужан, помисли Илија. Чему све то, пита се. Мој сан о воћњаку, летњем уживању, о корисном раду и заслуженом одмору.

Хиперион му каже: Уређени простор је неухваљив, брани се временом, заменом за оствареност.

Каква је ово планина, пита га Илија?

То је Меру.

Каквим очима се она види?

Очима мог сна.

Па где су моје очи? Јесу ли тамо где низови слика представљају сећање?

Ма колико се трудио, Азањак не може да се пробуди. Тамнозелено жбуње и хитри, сиви облаци су све што види. Загледа се у гранчицу зимзелена. Ветар је повија. Ни звук се не чује. Илија Драгутиновић се угасио.

А знате ли шта је живот гранчице?

IX

Тело је феромон

Анита Д'Блез стоји за пултом од раног јутра до касно у ноћ. Због вишка радне снаге она мора да ради двоструку смену. Ако остане без посла, биће јој ускраћено становање и мораће у сиротињско прихватилиште, где служе танку супу и спава се у смотуљцима. Поспана је и у глави јој зуји. Испред пекаре је променада. Стотине духова туда пролазе. Али Илије нема.

Њен сан је танак, само што не угасне.

С променаде се виде необичне атмосферске појаве. Пљускови угљеничног праха сударају се с јатима лебдећих алги. Атоми угљеника пролазе кроз мрка ткива и понеки остану у ћелијама чинећи боју алги још мрклијом. Лиснате сингуларности су продрле у горњи слој мезосфере, ланчане муње их обасипају из Јупитерових решетки, издвајају се отуд плавичасти гасови, претварају у течност и као омаја тону к риђој планети. Духови у шетњи баце понеки поглед на висинске процесе и настављају свој лелујави ход. Форме града су оштре, ретка атмосфера је чиста, боје су неприродне под халогеним светлима. Плочници су боје махагонија.

Сада, када су божанства мртва, духови имају само сећања на емоције, идеологије су само зидови од речи. Нико то не разуме, још је само друштвена структура поплава инерције која постаје све плића и све спорије се шири. Зато робови раде и ништа не схватају, за патњу им остаје само секунд времена у којем се сусрећу с прозуклом надом.

Хиперион поручује кроасан и гледа је у очи. Очи су јој смеђе, два дубока дугмета. Забрањено је било шта рећи, њена кожа је хромирана, то је њен ропски ланац. Анита му пружа кроасан, али Хиперион не посеже за њим. Она клоне. Почиње киша. Велика муња осветљава небо. Небо је пуно разноликих структура, облака и линија. Духови сада опажају умске структуре, а простор је разорен.

Остаје им само међусобна пажња.

Али шта вреди, кад се не познају.

Маса чулног је охлађена.

Анита има благу грозницу. Буђење је болест. Ствари имају тиркизну ауру. Духови су предвидљиви покрети. Пуцкетају струје.

Све струје се сједињују. А свет је прах, или лед, или стена. Или огромна даљина.

Време је низ утисака, а то постојање је неинтелигентно.

Хиперион ће је превести преко падине прекривене костима. Анита Д'Блез, бела као порцелан, опрезно гази по оштром тлу.

Около планине је измаглица. Црни мезони се роје и падају на трепавице. Таква је маскара, разлила се по подочњацима. Кости су порозне. Хиперион, испред ње, шири руке а она у бунилу посрће и хвата се за његов струк. Нови свет је створен и још не зна где прво да погледа. Пријатно је осећање блаженства, свет је нео-дољив вал. Лице јој изражава занос, легла је у траву и, ваљда, спава.

Квантна бића се слажу без редоследа, без густине, без даљине. Она немају главе, нити органе, а немају ни руке. Не говоре језике, не цртају, не прече се. Кад квант удари у мрежњачу, или у лигаменте шаке, или у писак инструмента, настаје феномен знака. Знак каже да у знању нема невоље.

Бежите из долина, из засеока, из планина. Анита сања да израња из мора, а на обали у бакљади спроводе мученике и бацају их у ватру, затим их секу оштрим оружјем и кидају клештима. То су кванти обрасли у кадаифске турбане. Али она и даље спава.

Сања о телу које покреће. О другим телима, која покреће: речима, мозгом, отровом. Шта је остало од ње после Млевења, кад овако сања? Шта се десило с генератором духова на Марсу, кад се све слило у планину Меру и свеприсутну, агресивну измаглицу? Где је симпатични месар?

Порцеланско тело се трза, ноге скакућу. Порцелански капци поцупкују. Плави, дугмасти ириси полако се смирују. Незадржива бела магла је надувава и распрскава. Та је магла посвуда и у њој су сви животи. Квант има само једно чуло — слободу.

Слобода је електрон без утробе.

Између свести и слободе је магла.

Отуд испада Зарјана, не пожелевши да се врати у собичак–крајичак, али шта је ту је. Значи — Хиперион је ипак поново заспао, закључује она. Али с њим се више не зна, очи су му се отргле, саме за себе привиђају светове. Сад кад изиђе из своје собице, одмениће Оклахомца на киоску...

Зарјана заузима своје радно место и преузима следећег купца. Оклахомац је забезекнуто посматра. Купац занемео зури у њене мале груди, у једва испупчени стомачић, у машку што се лагано слива из пупка и нестаје иза радне плоче. Према протоколу понашања требало би да на себи има одећу док ради. Рад и задовољство природног бивања међусобно се искључују. Дух–купац је сада мало заривао јер му се протокол исхрањивања помешао с протоколом симулације физиолошког узбуђења. Доња вилица се трза, међу прстима се зноје новчанице, симулатор глади се уз шклопотање трзнуо. Она му пружа сендвич а он, забалавио, узима.

Идеје и тела помешани, и у духова којима је телесност лажна, значе само једно — превише слободе. Ред се распада у маглу: Са становишта слободе он је невидљив, нестао ван домаћаја.

Зарјана је исувише млада да би била сексуално активна, али њој не требају претпостављени протоколи да би активирали имагинарне доживљаје у квантном рачунару који допуњују испразно искуство полуживих духова. Њено енергетско поље је превладало предупређујуће структуре оперативног система покренутог после смрти тела. У ствари, могуће је да је то због тога што је собом понела прегршт кварцних кристала, који су, слепљени калцијум–карбонатом, у међувремену срасли у малу геоду. Можда и они имају енергетско поље које се помешало с набојем у њеној батерији?

Пиезо–ефекат се јавља у материјалном свету, али у духова га нема јер су им материјални делови у афазиској дигресији — производи их квантни генератор и у целости чува у сингуларној области.

Зарјанино присуство је појачаног интензитета и духови је не могу увести у своје протоколе. У покушају да је додирну или досегну, њихова поља набудре и тада осећају тешкоће у одржавању равномерне дистрибуције флукса. Њено присуство их веома узбуђује и, мада је то узбуђење пријатно, падају у стање слично коми, односно — парализи.

Због тога Зарјана мора сама да им тура сендвиче у руке, и узима паре.

Те паре ионако ничему не служе. Али Оклахомчев програм реагује на присвојени новац и симулира задовољство и мотивацију. Он је већ убеђен да ће неодевена Зарјана привући екстра купце па ће зарадити још новца.

Задовољство покреће.

А мирис печеног меса се шири диљем голети и иритира лиснате сингуларности који су се већ сасвим приближиле површини планете.

Неке од слепљених сингуларности су у непосредној вези са Солнцем. Ако би се нека од тих сингуларности употребила као лећа или дурбин, испод површине Солнца могло би се угледати огромно тиркизносиво пространство успореног гибања и љуљускања. Овако доживљено Солнце је медијум постојања у којем се телесност не приказује као споља опазив облик; читаво Солнце је једна апстрактна монада која себе сагледава у мноштву могућих феномена.

Сингуларност, коју означавамо као Сингуларност А–Солнце, сада пресеца Марсову пројекцију и једним својим шиљком провирује кроз отвор киоска „Крцкавог одреска“. Зарјана изненада постаје свесна ове нарочите стварности. У њој је Хиперион ватрени лик солнцовека, који се не може у потпуности материјализовати пошто му је твар у сталном преиначавању молекуларних структура — у стању сагоревања. Солнцовек је живи елементал и Зарјана има неодољиву жељу да га загрли и пољуби се с њим. Сачињен је од гаравог меда, веома глатког је тела и изгледа као да се гуши јер му на уста стално куљају бакљасте кнедле.

Људски облик у сингуларности заиста изгледа непримерено.

Боље је занемарити вид јер спречава доживљај јединства.

Тако, за сада, остајемо у области непредстављања.

Када се Солнце примири бића изгубе ослонац и полуде, увећа се број судара, неразјашњивих појава, осећај простора се извитопери. Елементарне честице се разбукте, мезони и хадрони крену да обликују трансверзале, појаве се нове логике и пукотине у сећању. И сама Земља почиње необично да се протреса. Електрони похитају у магнетну шупљину, прилив лептона из свемира

се појача, све на податомском нивоу полако се раставља. Појави се нова врста интелигенције. Испољи се кроз живу или неживу твар.

Солнцовек доспева на Земљу. Биљке мењају своје органе. Размножавање је дегенерација. Гени се разилазе, траже се нове, краткотрајне, интензивне форме. Мезони и лептони стварају завесе кроз које се утицаји више не могу кретати.

Неки постану паметнији.

Схвате да је време истекло и да је простор далеко од усредсређености којом се обухвата блаженство.

Овако умире и осећање сигурности, кад осећања падну у заборав.

Кад сва осећања падну, угасе се идеје које су их захтевале.

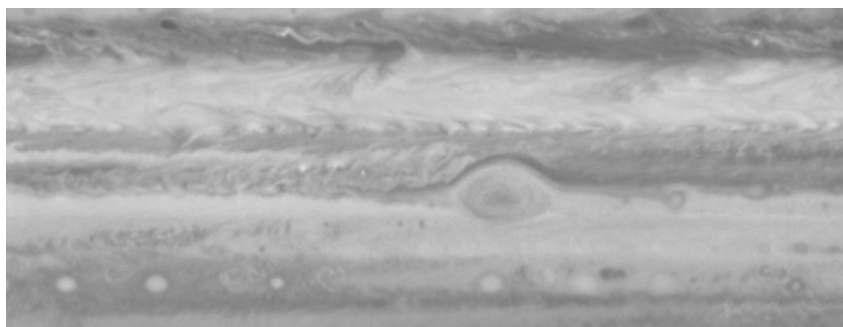
Доласком солнцовека људски геном се квари, људско понашање тежи крајностима, неурачунљивости. Животињска интелигенција постаје очигледна. Она тела која су немилосрдно и без сућути клана пропадају и губе хранљивост. Телесност је у кризи. Тела без мисли и осећања теже смирењу и сједињењу с осталим телима. Тако се ослобађају електрони. Електрони су међусобно као један, а твар нестаје у мрачној области лишена повезујуће снаге чула.

Смрт је невидљива, тамна материја.

Х

Оргазам, не геном

Јупитер је састављен од динамичких метаформи. Бели кругови на Јупитеру су бумеранзи светлости. Интерполирано гледајући, кругови су цилиндрични спојеви механичких принципа, служе за зурење и проток пажње ослобођене свести. То су Јупитерове касине. Кроз њих се приања за друга тела, за њихову густу, разиграну топлину. Спојене кроз кругове, планете и луне творе месо неживе раскоши.

*Јуџингер, НАСА,
снимак је начинила летилица Касини, 2000.*

Како се игра лишцем? Округло је као Месец, обрашчићи су спуштени, у њима су жапчићи и гуштерчићи. Очи, мало заковрнуте, лагано се склапају и отварају, али неће да гледају. Носнице мрдају, њушкају. Уснице облизује језичић. Лишце обухватају шакице. Јој, одраз је крив! Около је црни свет. Два Опрана су чучнула и пишке. Оклахомац је задремао, окружен Х-саксијама и бујним Х-зеленилом.

Кад се ствари виде затворених очију, то је онда сасвим друга прича. Тада се види оно што се зна, јер видети значи водети.

То што је направила од свог лица, које се под капцима распало у лабави мозаик стаклића, сада се склапа у бакљу треперавих силуета. Облици црног света се непосредно осећају и с очима изван жиже он се може обићи у непомичном ставу. Дах бића из црног света је врућ. Мисли им се сударају ко зунзаре. Али с овако заковрнутим очима и вертигом који је носи, Зарјана хитро присваја форме и гура их у тачку кроз коју се мељу. Развејава се црни свет око ње као гарави прах у бестежинску маглу.

Осећање тог прожимања је космичко.

Тело је изнутра опрано: отвара очи, али споро. Притисак у ушима сили је да отвори уста. Пред њом је огромна бела касина и бескрајни низ концентричних појмова. Шкљоцају преклопи, притисак у дубним опнама спласне, уши се отчепе. Удише брзо. Када јој остала чула прораде, поново је на Марсу. Издрљаном равницом миле дрљаче. Грумени соли, помешани с ледом, светлуцају. Паслика круга смета јој да изоштри поглед. У кривом плексигласу види заглављене црте лица. Бифтеци на плотни цврче, треба да се преврну. Поредок око ње је лаж. Она ће му измаћи темеље. Расно сећање ће сажети у кабасти ген. Који је вирус.

Солнцовек из Кола не препознаје је. Али он је у њеном унутрашњем простору што је силина, од чега јој је мука и од које рига жућкасту, љуту, пенушаву бљувку. Спаљује јој гласне жице. Крештави звук искашљава из грла. Солнцовек сагорева кончиће, носиоце генске пројекције. Она пада на патос, пресавијена, у бљузгаву жуч. Грч у дијафрагми не попушта. Гуша је стегнута, гуши се. На кончиће се лепи графит, жари се, и као усијана плазма, уз ужасну бол, спаљује кожу и кости, свиленасте витице. Квантни процесори се празне муњама. Солнцовек је невидљив а Зарјанин лик је сада пепео и хлорна киселина. На крају, квантни контакт се забија у теме солнцовека. Зарјана је обновљена, с месом Кола и белом кожом кванта. Очију више нема, али исијава светлост из ерупције оргазма.

Оргазам је ватра белих пламенова. Он је лава–магла из вулкана Меру.

Препознаје ли Анита Д'Блез солнчеве пеге? Паоке што пљуште кроз бели облак и расту из црног брда? Хиперион седи крај ње и полаже руку на порцеланску љуску. У њој се покреће сан. Котрљају се бели кругови. Порцелан прска. Она сублимира.

Мисли су јој стале, по инерцији симулира страх: шта ако? Шта ако? Али у стању оргазма нема ничег

бољег. У снарном ковитлацу квазара излетела је у васи-
ону, можда, да се хлади и гусне, милијардама лета...

У једном правцу је удолина, у другом апстрактна
срж. Све лепе ствари светлуцају ко кристали по пади-
нама бескрајним. Око њих се отимају бесне глади. Али
оргазам узноси све даље, све више изван, лакоћа је по-
диже и, тамо где је утољена жеђ, припада јој слава.

Дарије на свој начин посматра Зарјанину смрт.

За њега су то зрнца сребро-бромида, хлорида и јо-
дида. Лик на фотографији је гротло осећања. Уметност
је празна од каузалних ефеката.

Апарат шкљоца великом брзином. До фотогра-
фије допиру Даријеве намере:

Шака би да се помери, али је немоћна.

Из ока цури муњна слуз.

*Усне су искривљене јер лице належа на њајос и
пријиска еластичне мишиће.*

Једно колено је придијено уз стомак у јрчу.

Друја ноја је исјружена, изокренуја, као у жабе.

*Леђа су најета и кроз мршаву кожу се назиру
ребра и приљенови кичме.*

*Десна надлактица је подијнуја и јрсти су блао
зрчени.*

*Изгледа да је смрт насјувила нейосредно након
јага.*

Табани су зајрљани, ходала је доса.

*Назире се јрисусјво духа који се збујен најње
над тело.*

*На фојографијама се не наслућује јосјојане
Ојраних.*

Али се осећа одсусјво одређене врсте чула.

Како јо може, нико не уме да објасни.

Шта све може Дарије? Да опише изненадну смрт?
Али с ове стране.

Врте се, врте, сливени паоци. Из њих вире мехури, прснуће у свест, у звекет верижњача или квоцање коко-та. У челичне скелете или девонске литице. Сви мехурчићи, ко сочива, буље у тамнокожог Дарија. Али узалуд га зову. Он их зауставља у прскању. То му је дато, да их гледа *en passant*.

С оне стране сочива.

У космичким размерама, сочива ко морске планете, тринарни системи, галактичке купе.

И Баграт је у макроскопу. Сâм је, угазио у угљеник и сада је доспело високо, до зенице, невидљиво постојање, а квантни рачунар варнички. Још је у инерцији, у црно-сивом мехуру Црнорепе Талсе. Сlike су на закривљеној сфери и мешају се. Очи су исколачене, додирују површину и тару се о њу. Грађевине су просте геометријске фигуре. Укрштене греде и панели, довраци и улице. Куће као дугмад разбацане. Бљесци без промисли, лишени ритма.

Хоће ли да покуша поново?

Да је лик са зубима, крзном, канџама и крволок. Енергетски трансфер а не промисао, људско биће у сировом стању, неистражен контингент. Да трпи од својих, унутрашњих моћи и да сили свет у своју тотемску онанију. Да кори и пије душе слабих емотивних струја. Баграт маљавих руку и преклопљених визија.

Али сећања су празна, погребано је дно котла. Празан дух, накот побијен. Свет не постоји у свом времену, већ у слојевима сећања. Сада ни њих нема и свет је променљиво дело калеидоскопа. Баграт је уништен, квантни процесор бљује визије, а оне несортиране врцају. Има ли и других, тражи он хоризонтом? Ништа се не миче, само пропада, клизи као шара, опија.

Црни кокот убија.

Има стомак, у њему је гађење. Усут у сиви крчаг, гарави прах у њему.

Тик–так, пулсира квант. Тик–так, с вршка мора разбија ветар кап, очи дарују боје, звук стриже по кожи. Тик–так, риђи Марс, и тик–так, духови у трептајима, свици у графиту. Тешки оквир смисла пада као застор, тик–так, смрт.

Баграт, изгубљен у врховима планине, у масама ваздуха што се преплићу с измаглицом. На урвини низ коју кости штрче, коју не може прећи без водича.

То су кости предака, пријатеља, мрских хуља.

Шта је твоје, пита га бела глава? Је ли ветар твој, ове сенке, јесу ли твоје, прашина, киша? Ја сврхе немам, каже глава. Уснице јој бледе, коса расте из рупица. Очи стаклене, зуре кроз мутна небеса.

Једна нога му је у узенгији, узјахао још није. Мокра четка му заврат дише, мокро је низ леђа. Крпе нешто растрже, притиска по њима. Киша и мрље олује ушле у јабучице. Кичма се одвојила од меса, ребра крвава. Бука са звезда затире бол.

Около галаксија све је бело, простор од млека које узмиче.

А сад, мало о круговима.

Круг су небеска тела. Круг је препознатљива твар. Круг је мехурић из гејзира. Круг је свет около жеље. Мртав круг је тачка.

Искажи смисао, круг је усисан.

Баграт је усисан.

Растављен на делове, од стопала до колена, бутина до препона, панкреас и слезина. Запешћа укрштена. У врату дију кола из хипофизе. Веће уморне.

Јупитер извире кроз касину у умове. Угљеник за-сипа орбите. Ћути над хрпом док одјекује међава.

Бежи кроз високу траву Оклахомац. Бизони поди-жу главе, фрчу и грме. То је месо око њега, бубе цврче ко роштиљ. Цветићи и класје шибају лице. Шиба га ве-тар и хладна киша. Будан је, зна да сања. Узнемирен, не-покретан, срља. Зачас заборави, па опет сили да се тр-

гне. Бубње у врату калемови програма, и сад му сметају да се сабере, заборавио је — где је.

Полеће, уздиже се над поља. Боја прерије је златна. Све се губи у одсјају. Неће устати.

Све је трапезоидно, извитоперено, а и звук је као завитлана бола, фијуче и растеже се, уместо речи само а-а-а-а.

Пред њим је Бог и Оклахомац вришти.

ДЕО ДРУГИ

У којем Грабљивци губе ослонац у схизофреној природи човечанства и беже, од асимилације у квантну сингуларност. Копито 17 асимилује Расуло и Марс и започиње паљење Јупитера–звезде. Планете и месеци мењају путање. Дарије фотографише живот, кратка шетња кроз историју. Духови се приучавају вечности. Спој реактивног гена и грабљивског вируса узрокује неописиву патњу. Смисао смрти. Покушаји да се изнађе лек. Побуна личности. Прва смрт Марса.

ГРАБЉИВЦИ

la rana muerta salta

I

Копито 17

Плавичасти вртлог дима испружа се према Дубоком Расулу Хималаја и Попокатепетла. Комади испарелих кактуса, смрзнути, крти, разбацани по Солнчевом систему. Труње.

Свак је Грабљивац, ухваћен у мрежу живих капи-паразита који су из њега извлачили драгоцене ерге. Његово јато Грабљиваца, Земаљско јато, повукло се у журби када је људски род створио вирус Копито, и њиме почео да експериментише. То је коштало Грабљивце богате испаше.

Свак је користио кристалне матрице када би прелазио из једног режима у други. Ово је била једна од слабости његове генерације, пошто ранији Грабљивци нису користили протезе већ су се ослањали на снагу своје воље. Али Свакова генерација је била — помало нервозна. Тако је Свак употребио своје механичке кристале да пређе у стање непокретности, физички прекинувши везу с органичком интуицијом, како би лакше поднео гладовање. Међутим, нашао се у неприлици када су на њега прионуле капи засићених раствора и почеле да у себе усисавају силиконе из спољних, веоних решетки.

Покушао је да их се отараси тако што је сакупио велове и при том се завртео. Обично је тако чинио када би се нахватала прашина елементарних честица. Било је довољно промешкољити веона поља и честице би се распршиле. Сада је успео само да узбурка унутрашњост капи а неке од њих су се слиле и отпале због увећане масе. Но, неке су се распале и тако уситњене још више заболе у спољну мембрану, наносећи му физичко оштећење и бол.

Почео је брзо да затвара главне протоке у велове и да пребацује енергију у симпатетичка поља покушавајући да електричним ударима изазове електролитичку поларизацију у паразитским капима. Али оне су већ почеле да кристалишу, правећи шарену скраму на веловима, и то га је учинило местимично видљивим.

Свак због тога одлучи да се склони подаље од Расула.

Квантни процесори, не само да могу да рачунају, већ могу и да стварају. Али, њихово преовлађујуће поље непосредно утиче на остала, која творе пасивни супстрати. Сваки живи организам је потенцијални квантни процесор, али он се може остварити само уколико се бионичко поље организма заснива на основи активних супстрата, јасно дефинисаних елемената код којих није могуће колебање позиције. Овакви елементи имају особину да могу да заузимају истоветну позицију у просторно–временском континууму.

Код Грабљиваца, бозонски (квантни) процесор је комбинован с треперећим квази–синаптичким матрицама кристала, чија је конфигурација подесива. Ова флексибилна матрица има, осим многих, и нарочиту функцију да изолује бозонски процесор користећи само једну његову особину — способност да савлађује просторно–временски континуум, односно способност

да тренутно промени један положај за други независно од објективне просторне удаљености. Све остале животне функције Грабљиваца дефинисане су ракурсима обједињених кристалних матрица.

Овакво устројство је заиста за жаљење, јер су Грабљивци сами себе лишили квантног скока у област преклопивих сингуларности (дозона и X-дозона) у којој не долази до размене, па сходно томе ни до трошења енергије. А још је више за жаљење чињеница да су Грабљивци на овај начин од себе начинили највеће штеточине у читавом свемиру.

И немојмо, молим вас, о томе како се свако зло на крају ипак извргне у добро...

Свак је претраживао резонанце.

Хиперион је сликао.

Дарије је трагао, и, у међувремену, фотографисао.

Зарјана се радовала.

Презир према животу терао ју је на смех. Оно чега у животу никада није имала довољно: снаге да се смеје, имала је сада, у смрти, у изобиљу. Опијала се безразложним смехом.

А доле у урвини, међу травкама и бутним костима, ребрима, огољеним кључњачама, лакирани порцелански нокти.

Вирус Копито 17 сакупио је све своје до тада размножене јединке у један организам. У нултом простору обитава његова интелигенција, а око њега, у реалном простору, ври рој пчела. Сва материја која припада његовом телу сада је у плазмичком флуксу непојмљиво високе температуре.

Вирус Копито 17 је усвојио Расуло.

Свак је био на безбедној удаљености када се Расуло претворило у минијатурну плазмичку звезду. Та звезда није зрачила топлоту а светлост која је долазила од ње била је узрокована интеракцијом путујућих елементарних честица и супермембране набреклог вируса.

Расуло–вирус се, као оклевајући, покренуло.

Свак побеже према Сатурну.

Сатурн је сав обливен мастилом. Мастило снажно трепери јер шестоугаони долап у њега непрекидно убацује воду и разелектрисани азот, чији спој и чини да буде загасито модре боје.

Свак опрезно прилази Титану. К њему полећу шестоугаони ђевреци и пре него што схвати шта се догађа, Свак је окружен непробојним геометријским телом налик волвоксу.

Затим се полако, меандрирајући, запути ка свом коначном почивалишту, великом Сатурновом Прстену.

II

Кад ствари чекају да им се обратиш

Копито 17 се приближава Марсу, то јест, ономе што је некад био Марс. Планета испресецана црним пругама, прахом који је разједа и преиначава сву њену материју. Гејзири воде покушавају да се пробију у отворени свемир, али их долапи враћају заједно с угљеничним језгрима. Водопади варнице и осветљавају решетке које у себе упијају сву ту енергију. Мртва, скоро бестежинска материја пада лагано и лелујаво.

У Копиту 17 су сложени сви умови. Од амебе до елефанта, од трилобита до баобаба. Од гранита до електролита.

Боса стопала уживају у топлој прашини. Тако пророк упија Земљу и разноси је у свој утихнули свемир. У том одрону планете многи налазе смрт.

Вежда из геомеџрије

Видим свет између тророгих свећњака. Сенке се распростиру по зидовима и крајолику. Видим мртваца а његов дух је враћен у велику хумку. Видим предмете бачене да се помешају с распаднутим телом. Видим кроз

лећу нељудске призоре. Црно и бело и сиво. Покрете идеје отеловљења. Трошење идеје и пропаст. Видим слику и на њој таму и круг.

Круг прогорева заслон.

Плазмички рој Копита 17 у објективу не црта по фотографском супстрату. Дарије прска у свест неизмереног бића. У плазмичком роју нема кретања, светлости нема у објективу. Шта види Дарије? Силу без ознака.

Сме ли да је додирне? Како да је опише?

Сила је уперила копље у њега. Врх копља је сребрнасти челик, наоштрен брусом. Мисли покуљају иза ока. Оне су прва одбрана, заслепљујућа.

Тада око види зло. Нервозно поиграва.

Дарије осећа Свет без прошлости, браћу око себе. Оштрица упрта, непомична. Али мрачне тегет обрве је одају. Сила неће кренути к њему, неће му просути мозак кроз прскотину чела. Напротив, млаз усијане паре продире кроз стомак и чини га силним. У том неизмерном, кратком времену, феномен разликовања јесте слика.

Шта значе бело, сиво, црно, ситрах, занос?

У мајновењу значење измиче.

У првом сну све беше истио, усковијлано.

Небо и море, земља и вајра.

Сила пожелела да ствара, да ужива у свету. Почео да памти, да замишља. Почео да разврстава и да заборавља. Затрпала је почетак, престала да ствара. Почео да мрзи себе у извору воде, у корену дрвета. Намрзну на звери и глад живота. Побесне кад виде звезде и квазаре.

Дарије мисли као Тлонац. Амплитуда у тачки: то је луда амплитуда. Слика без прошлости, то су серије линија, кривих, мрља. Апстрактни свет не-свести. О, сувише је лако изумети меру: биљке су по мери, звери су

реактивне. Прве се лију према сили, друге су покрет и боје. Али у објективу: то је хумус.

Копито 17 упија усковитлана језгра честица, али спин бозона осовљује синусоиду. Унутарњи бљесак се не раствара у простор. Руке и главе, влакна и лишће, слепљени грумени и љуспе: смирени у протоку једноличног напона. Све је искидано, као на почетку, тако и сада.

Црна рукавица, облик јој је рука.

У заустављеној струји китовских скулптура.

Могао би Дарије од фајансовог стакла да створи резонатор. Могао би резонатор да оваплоти Дарија. Заиста би могао, у вајарском атељеу, од китовског сонара. Или је то вертиго, мучнина електрона?

Тај мали бог, вирус киборгус, имплодирани бог. Дошао је у Валес Маринерис, у меку бујицу мртвих фотона.

Јупитер га зове у свој понор. Али вирус није спреман на борбу. Предаће се, као каписла. Солнцовек му прилази, љуби набреклу материцу и пали Марс. Решетком угљеника, Јупитеру потече мед. Јупитер набудри као маслачак у безброј звездаца. У једној од њих је кетакејанска прича. У другој: бамбусов гај. Снађите се сами, одаберите љубљени феномен.

Сатурнов прстен се покрене. Понела га олуја у расејање. У једном камену је Свак, тужни, изумрли Грабљивац.

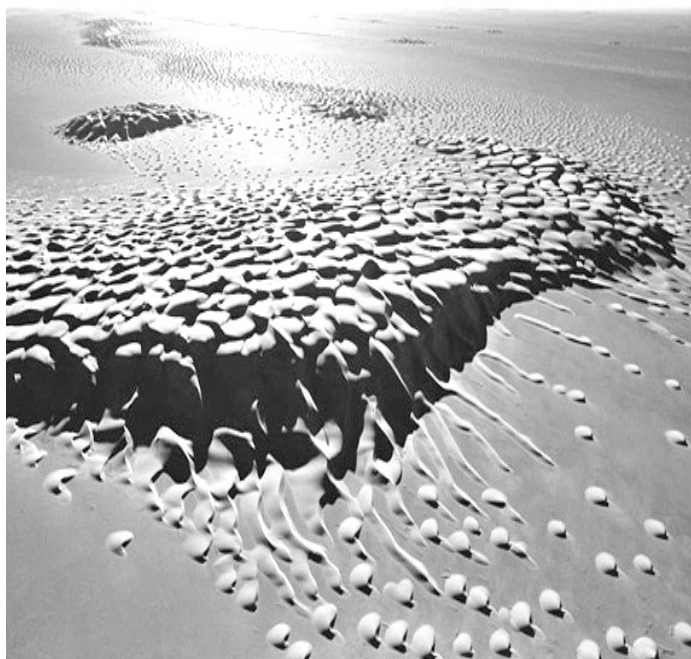
Усијани Ганимед, Ојропа, Ајо. Испарили, па смрзнути, сада су комете, раштркани у растроју. Крећу се између Солнца и белог Јупитера.

У тамној одаји, где се формирају слике, фотони су сребрна зрнца. Њихови судари су зуј, ствари створене за трен. Сликање је боље од слика, живот у звезди бодрији од планета.

III

Ово није пустињска олуја

Облак прашине је изнад тла. Зрнца су нанитоидне катедрале, из њих, након молитве, излазе пророци.

NATIONAL GEOGRAPHIC

Празни простори у Арабији

Мехмед I излази из облака и корача по белој, испр-скалој земљи. Он је извездани насилник. Нанитоидне катедрале створили су Грабљивци. У њима су јајне ћелије оплођене реактивним геном. Ембрион Луне над пустињом савршено одражава скривитост грабљивског пројекта. Небо је црно, срп се једва назире.

Испод десне вилице отекала му је жлезда и то место је болно. Можда од хладних зидова катедрале, а можда од хулног вируса. Али ако га Бог хоће себи, он је спреман.

По сухој долини, иза модрих чадора, крију се жене. Очи су им црне и, пошто су им лица невидљива, тешко је докучити њихове намере. Углавном стоје, чекају.

Иза Мехмеда I се појављује Олаф, син Тригваса, недостаје му један прст на десној нози. Када је Карк до-нео главу његовог непријатеља и затражио обећану награду, Олаф га је пробо ножем, а Карк му је последњом снагом одгризао мали прст. Тригвасон је затим покрстио Норвежане. Који нису хтели, беху посечени.

У природи постоје закони, као што је, на пример, закон дела–недела. Али у људским мислима тих закона нема. Тако и у људским делима, злодело остаје некажњено.

Окидач је непослушност, изазива гнев. Послушност је још гора, бич божји тоне у устајало месо, тражећи ослонац у отпору којег нема. Мехмед I гази покорене, а кад ожедни арлауче.

Затим седи и пише: *Како је од свиње насипао њлави киџи.*

Зелене траке лелујају на ветру. Из пунђи госпођа промаљају се игле. Излазак је свечан, прохладан ветар тера их да се заогрну. Тешке тканине их штите од радозналих погледа. Аристократија, разбарушена, не скрива мржњу. Нижи накот је у функцији покора. Гомила је радознала. Жели да продре у тајне чудовишта.

Убеђење је ослонац тога. У том убеђењу је шупљина. Људи клизе по шинама, скупљају се у букете и размичу. Мисли гутају Коперникове светописе. Зарђале шарке и шиљате ограде. Секстанти су гиљотине. Даме су легле, касно је. Шум у ушима их одвлачи од обале.

Оне виде просторе настале из дубина мора. Преливе модрих нијанси и чудне мехуриће. Очаране лебдењем и необичним светлом, гуше се испред размотаног свитка. Слова им измичу, плућа су непомицна. Служавке у нишама, дремљиве и брижне, крше прсте.

Родови су у подруму.

Грубо речено, многи су незадовољни.

Дарије жели да уђе у живот. У врелој води с њега отпада скувано месо. Има искуство, толико да не уме да га исприча. Распадање је бол, неподношљив и у магновењу. Бич сева а делићи дљеска су лажљива збуњеност. Крв, већ згрушану, ишмркује из носа. У грлу јонизовано гвожђе, топло, клизи помешано с пљувачком.

Увек је последњи осет неодржив јер испразности која наступа недостаје сећање.

Искушење да погледа у очицу паока је само представа. Нема времена да је разгледа, мора да је зна.

Потез кичице спречава да дегенерише. У акварелу нема мировања, слика је покрет.

Хиперионова архива је милијардугодишња. Али он није записивао податке, и... тако је створена интуиција. Сада се он креће непомичан, изван свекрета. А Дарије се колеба између двеју граница. Слабог и јаког светла.

О кад би машина сама радила, производила задовољство!

Јадни Дарије, глава му је повијена, ударила у строп.

Али у телу је мрак, то значи да је мртав.

У комори фото-апарата.

IV

Слободни ген

Помрли су витамини

Шта ко ради овуда, јер ништа се не дешава само од себе: пали планете, окамењује живот и ћути?

Носи га игра свиленкаста: површине, црте и боје не казују ништа.

Ум што именује, којег назваше Бог, искрварио је безмерну масу. Смех међу окамењеним шумама плови свемиром, уситњен и болан у роњачи.

Тај ум је гладан.

Машина производи себе-месо, а орао је кљује: крваре јетра.

Зао, оштар вид, ко да га промени?

Тифон, мртав, одлетео с мочваром у галактику.

Браћа и сестре су му слуз у роси. А роса, отргнута од процеса, реп комете.

У пустињи беше глас. Песак се осуо, с капљицама лаве лебди.

Трон од година смрвљен у ковитлацу.

У Расулу, вирална језгра упињу се да проговоре.

У камену Свак броји. Броји своју мисао, симулира трајање. Такво му је бивање, у напредовању бројања.

Доброг није било.

Ствари које су Сваку драге: станиол–паковање чоколаде.

Зарјана се мешкољи: полако схвата. Запали цигарету и напуни уста. Лагано, дим бежи.

Птице, зунзаре, пауци. Класје. Ум је створио свету чулност.

Али бројање утисака њој није мило. Непоновљивост није трајање.

Неповољност је визија увек иста. Али је њена визија нељудска, радост неименована. Она је међу травама голицавим, изненадним хладним ветром, необјашњивом променом агрегатних стања.

Сада кад је насликана хром–зеленом и напуљском–жутим, сепијом, умишља да је Земља, гладна својих родова. Полегле по њој светлости и сенке, помешани мириси, оштри цвркулт. А дубоко у себи, у магми и усијаном железу, ћути мржњу и жељу да покуља и испуни свемир. Да испуни неизмерно. Да полети и не падне никада.

У шаке крије лице, румена, смеје се кришом, жмури.

Зарјана се радује јер не види око себе зидове трејлера. Може, ако хоће, да замишља сиву пластику, огледало. И да не облачи своју нагост.

Говор њених покрета је лелујање биосфере.

Када схвати, погледа очима сна. Сањач је невидљив, али га она зна.

Он је у слободном гену, феромону, који је увид непосредан.

Тела се сусрећу али им је познанство у игри немуштој.

Зарјана се кори и заковрће очима, познанство је дели од визије, оно је подиже у васиону, прародитељку, дух.

Ту је блаженство које сија костима и млазом крви.

V

Невидљиве игре

Позеленели су мршваџи. Њих се сећамо док беху румени.

Звездани гроздови ко шљиве распрсли се пространством у недоглед. Хтео би да се по навици уплаши, јер беше то нешто ново. Али смех у мехурићима навире из пора главе, па Азањац с весељем прати ово необично оваплоћење животног сна. И танка скрама естерских уља идеално је репродукована, из сваке шљиве блистају светлаци. А киселослатки укус регенерише орални апарат па се готово и сам оваплоти услед интензивног искуства. И Кумовска слама је као блиска, у ведрој ноћи, росној ливади.

Али један ген, зао, звезда падалица, поквари род.

Наоко беху слатке, у стомаку никакве.

Месарска генетика га уби.

VI

Обрнути Ганимед

Посијоји вајра и јосијоји дим. Али дим није извор вајре.

Јоргас је с Ганимедом у амбису и да не би паничио, чека. Стоји у мислима, струјна кола режу душу. Квантни механизам искључује рециклажу. Јоргас пулсира. Пулс је раван.

Донели смо ти чај и киселу воду. Дуње и шаргарепу. Шећер и лимун да правиш лимунаду. Извини ако те узнемиравамо... Док му сузе навиру, у грудима се цепа. Велики удар у груди га претвара у светлост. Тако је умро Јоргас у великом праску. Вал туге га је распршио. Сврха му је измакла. Био је резигниран.

Хиперион пушта око себе природу да жубори. Игра се каменчићима, баца их у воду. Бацакну се рибице–прождрљивице. Жути цвет и локвањ полегли по површини, баршунасти, клизави. Бели трбух се надима и разлива одбљесцима неба.

Црева жабе.

Тако се око навикло на играчку. Врти се играчка, вири се кроз рупицу. Унутра, међу огледалцима, необјашњиво шаренило. Заврти још мало, захтева око.

Честице полена и латице цвета тару се у венцу. У полену сила теже разврстава слично и неслично. Сличице се крећу ко бубице. Оне су самосвест, то је гравитација. Психохемија ће то једнога дана објаснити, за сада зваће се: инстинкт.

VII

Тамна еволуција

Сложени организми су насиље над слободном хелијом

*Генеза и џенетика: ствари пропадају у вайри
настајања.*

Постоје дића без џена.

Али она су срећна.

Идеолошки су нејодобна.

*А вама који рачунаше, биланс је увек исти:
нежељена последица.*

*Ево, све је ушкано у шайисерију: ви што зовеште
примордијални хаос.*

Ганимед беше један гечкић...

Геометрија се ира диоформацијама.

У њој нема размене, значи да је: нежива. Геометријски односи су апсолутни. Механика сфера је образац који заклања видљиву непостојаност. Трка с временом само појачава ужас. Ужас пролазности, смрт вечности. Слободни елементи не ступају у односе. Крљушти без лепка. Коза без рогова, јарац без браде. Киклоп и длакава сперма. Троугао смета, а питање је и да ли је троугао.

Умешао се у астралне метаморфозе.

Геометрија је облик комуникације, претеча јероглифа, насиље над телом. Тело је сакато, нерви га нагризају, овладали су покретом и пражњењем.

Свейлосиј. Мрак. Свейлосиј. Мрак.

Игра светлости и сенке је закомпликовала ствари.

Речи су присиљене да буду језик.

Лишће је планета, звери су се отргле.

Али сада су јединке у формацији: трилобита. Амфиоксуси владају наутилусима. Воде су азурне, песак је зеленкаст. Јастози су истиснули нерве из својих лобања. Утисак је необичан, вода вршти а они су глуви. Они су чврсти као Буда на дну мора, тихују у огромном праску. У режњевима шкрга крију се бескожни црви.

Струје разносе бесловесни планктон.

Јастози путују.

Где да се скраси око, да затрепће и уреди видик? У стомаку: где се понавља историја планете.

Кроз смену агрегатних стања, чврсто и меко ратују у колоиду.

VIII

Некада неко

Хишли су да најраве иншиелиенїно шело

Некам и негдај. Баграт је прислонио око на мрак. Он хоће да види, али нажалост мрак је невидљив.

Света нема јер је појам постојања неограничен.

Зато Баграт хоће да не постоји, да буде видљив али непостојан.

Непостојани Баграт је због тога и завршио ту где јесте.

Сада би хтео да воли себе, да се посматра од почетка, од рођења па даље у неизвесност олујног света.

Копка га претпоставка да је можда негде постојала грешка...

Шта је планетарна сила и шта она ствара? Планету: обнављању распаднутом биосфером? Живот је бљесак и гашење, мучно повијање метаморфозе.

Баграт види квантни вирус. Квант је једро, заслон, и на њему су трагови–слике.

Вирус Копито 17 је вакуум који надима то једро. Кретање је низ слика.

Погрешно је гледати, закључује Баграт. Зато му је промакла намера.

Зло му је од напора да победи мучнину одрицања.

Али одрицање побеђује порицање.

Сада је његово искуство у области кванта, и тешко му је да одржи кохезију. Иза њега је остао прах материје лишене електрона. То је та Сенка у коју је утопљена Васиона.

Треба му време док се навикне, али куд се деде време?

Време је у матрици тела, с оне стране Едена.

У Едену је сам, с оне стране је Мучнина.

У Мучнини је коло, духови се ухватили за појас. Врти се коло у дервишки транс. Изгубљене су реке и долине, шуме и планине, звери и рибе, трава и облак. Извори светлости су далеке пикице, удови су неподобни за кретање. Свест је бесловесни шум.

Шум је настанак Васионе. Сада се слио с нестанком. Узнели се духови, испразнили умови. Бубњи пулсар. Уши вре, слова прскају.

Енергија се одлива у празнину. А празнина је неизмерна.

Живот се размењује.

Баграт види човечанство, оно је паста, паста је размазана. Лижу је Грабљивци, округли им трбуси. Реке постања жњевене. Стари лагаше, убијаше. Прођоше, одоше просветљени. Ваздух рибе поједоше.

Рибе су сложили у трапезасти гроб. Сахранили су их за будућа поколења. Или за мртве, да једу пастрмке у небеским потоцима. Убили су симболичком дивљину. Исцедили јој бриљантин.

Хтели су да њприрода буде робој.
Да њпримакну далека њпространства.
Да измајлица буде разумљива реч.
Да се тело распадне на годир.
Да се све њомеша у дим.

IX

Људска сенка

Ово је Хиперион у људском телу и с људским умом. Солнце је упекло, реализам и религиозно се мешају. Натицање и отицање, а сила идеје га гони у мучење. Зазор од Бога оправдава страх.

Кратко погледа у Солнце и мути се вид. Спознаје блискост, смрт.

Овај човек пада у транс и сједињује се с божанством.

И увек је тако.

Куће, стрњика, отпад.

И заборавља да је овај свет место с којег треба побећи.

*Али снови, садржани у малом звуку, учесћали,
распростиру се.
Морејони, кристали њоникли из зрака, болно
кличу. Плави се кожа.
Мосџови и њлави деџон.
Боја на зидовима. Празан лифћ.
И море сџидљиво међу доковима.
Маче на дрвџу.
А џарави сумрак, неухваџљив, жмирка црни џесак.
Дине џадају.
Расџворен у вермуџу, џорки укус се одмара.
И осећање дозвано из века сџеже.*

Х Просветљење и изумирање

Мисли нису делатне, не плаши се.

То је смрт с којом ја немам ништа. То је слобода која измиче зарицању.

То је јаки ум који се смеје својој мени. Његов је смех титрај и он прожима струне сингуларности. Тешко оном ко је састављен. Распашће се.

Сад Платон седи у пећини. Окачио је пршуте изнад ватре, Мило му је што су идеје покошене. У вечности нису потребне. Може да певуши и да грицка сламку. Нико му замерити неће.

И као бафало којег гуши лавица, а около Африка, крештава и златна, смрт је безболна и Бог је ту, блажен и срдачан.

То је правда која све сустиже.

И груди су пуне Солнчевог система. Марсових долина, јупитерских клисура, Нептунових бичева. И ти хоћеш да промишљаш, али живост те спречава. Светски бол те сатира.

Еволуција те доводи до краја.

Јер није време то што вечно траје.

Него је време апстракт, алфа и омега, Месец и Солнце.

Видео си крај, сад гледај себе. Ал месечине више нема.

XI

Аполон лежи у толосу

Гоџово десет̄ хиљада ѿодина, свет̄ не може да се снађе у сојс̄твеним ѿројекцијама.

Др Радивоје Пешић

Ма какви, рече му Аполон. То је Хомер измислио.

Аполонове очи су се цаклиле. Хиперион није баш најбоље познавао Олимпљане. У међувремену, заболела их леђа и нису имали воље да се придигну и поштено испричају с њим.

Хомерова идеја о правди, проговори Аполон, казује да је и он био под утицајем вируса. Али истина је, признаде, Хомер није превише трагао за узроцима.

Аполон је тежио спајању мисли и тела. Али шта се добије кад се споје две непостојане ствари? Непрестана борба...

А код духова, од физичких закона остала је само оптичка варка.

Изменили сте суштину подвига, замерао је Хиперион.

Да, али то ми је отежало посао, правдао се Аполон. То ме је бацило у депресију. Имао сам личних проблема.

Аполон је сада био обична, сасушена пљувачка, препун прснутих мехурића.

Хиперион је знао да лаже. Било је доста противречности у Аполоновом објашњењу.

Градљивци су посејали вирус подвојености.

Мит о Еросу и Психе је био доказ за то. То је било слабо место у које се угнездио градљивски вирус.

Да, признао је невољно Аполон. Изгледа да је то било превише за њих.

Ниси их волео, рекао му је Хиперион. Дозволио си да буду слаби.

Али од Аполона се није могло очекивати да заплаче.

Хиперион је био као обрис у бескрајно врелој плазми.

XII

Леонида, који је био хром

Ви знајте који Краљ...

Поштовао је законе и умро као јунак, мада је био злочинац.

А Дарија су убиле преплашене слуге.

И та његова хромост неочекивано је постала ослонац и проклетство непријатеља ненавиклих на силину отпора. Везаност за земљу је много већи оков. Јахали су по њој и тукли невинне. Али нико није бежао.

Та њихова особина, лепљива праведност, недостајала је Леониди.

Сила удружених преврће уснуле по прашини. Месо и медовину сакрили су у шкрапе. Господари су се поклонили, а невинне поклани за пример.

Али војска мора да иде, на југ, у плићак. И тамо ће изгинути. Тако је најсигурније.

Бесмртници умиру у слави.

После победе војници седну, јер седети значи одмарати се.

И нису цинични, само се смеју.

Па, кажем, како је из вечности тешко не видети.

Да су Леониду умало убили отац и мајка. Јер је био хром.

И да је разбијао лобање крампом са скраћеном дршком.

Ударао је испод потиљка и растављао лобању као јаје.

И да се не би мисли побуњеничке шириле, трпао мозгове у козје мешине. Све је рађено ноћу, кад се ужас не види.

Тела су спаљивана, унутар зидина.

Испред храма.

Замишљени Арес морао је да ћути. А и боље му је било тако.

Недостајао је свему томе појам напредовања. Рецимо, Хелоти су напредовали у понизности. А Леонида је био само упоран. Терао је покорне да га ословљавају гледајући у небо.

Небо се накашљало. Равнодушно, оно је глас у којем почива свет.

Глас Краља подупире све. И ко гледа с небеса, обузима га туга смртоносна. Долази пустиња и разговара с њим. Вихор пршти, игра.

И љубав која је у телу заклана је.

И ветар се игра.

Прошла дела и будућа, извор су мржње.

Између две војске стоји знак. С једне стране су курјаци. С друге — дроздови. Док мирује, војске мирују. У томе је смисао тотема. Да спречава рат.

Али очи виде, њух зове. Крила гоне.

И то је друга врста вихора.

Звери ко људи, гладују.

Крв сири по плочнику. Киша односи груде. Кришке леба. Гњецава каша. Штитови и копља. Пацови трче, грабе. Ланци и килтови разбацани.

И уместо да тугује, Дарије разгледа. Очи стиснуте на лицу, збијене у мраку. Мртво тело, ручица. Жарач у врату. Котао у жару. Напрсла амфора, уље различено.

Бог је равнодушан, утекао. Но, при повлачењу главнине, заостала је заштитница.

Глас се губи у одјецима.

У томе је тајна резонанце. Тамо је одступница.

XIII

Кварц, муза и глад

Поруке поосвуда...

Када се историја завршила, пошало је јасно да је она ожиљак долесии.

Требало је наћи лек.

Преорати Земљу.

Тада је кварц пронашао музу.

Она га је водила кроз време.

Случајно је маховина израсла. Кроз секвоју пошекла мама.

Кайлице расивора исариле.

Муза је својом хаљином зајрнула ојекошине.

Она је као слина осиррије. Косе су јој алие. Косии су јој бејон.

Ишла је кроз сливник, у бучне улице. У мрачна месиа, као скииски бунар.

Сивала у дрлоју.

Слабе сируре шекле су кроз поиле мрље. Ришам се расирсо у шела.

Кварц се усијао.

Али кварц није луд.

Залеио је усиа. У њима је иласиелин. Зуби су се зајлавили.

Вирус се ушиснуо. Пошекао. Расшеиао.

То је изазвало сјој.

Квант је био невидљив. Сшакло се расиало.

Некада је у јаншару била искра.

Људи су ујознали ваиру. Јели су из ње. Будили је у месу.

Онда су иладовали и... одлазили.

То је била болесии:

Радосии болесии.

Пре шоа, људи су ишли у круиове.

*У сваком кругу ѿговорили су нови језик.
Хиѿерион је ћушноу људе у коров, у древно доба.
Тамо неми ѿворе.
И свако ѿушовање у неѿознајѿо је рађало.
Тако су насѿајали народи.
Јер су људи ѿушовали.*

XIV

Поклич схизофреније

DIVIDE ET IMPERA!

Баграт се не сналази. Он је у шибљу, у црно–белој фотографији. Около је дим, у ваздуху отров. У густим облацима лутају пионери историје. Њихове играчке, статуете, идоли, служе им да смире подивљале мисли. А у стварности, плаше се братстава која су неписмена.

Њима су идеје од злата, довикују се кроз атоме, плеве коров. Баграт ће бити откривен, искидаће га канцијом. Просуће му црева јер је небог. Тмуша у сивој мождини поиграваће се електричним импулсима.

Ко је измислио одвратне дивљаке, који не говоре, одевене у неопрана крзна? Крволочне ловце гоњене глађу, закрвављених беоњача?

Змијским прстима вајају сове и курјаке. То су ипак визије, зна Баграт. Сељаци месе. Режу слова. Музиком обилазе стрњику. То су визије, виче Баграт!

Патке остављају трагове у словарицама. Боја отпада с глиненог зида.

У Блокули спаљују мршаве свештенике. Тамо је гвожђе црвено, брзо кородира. Мисли су болест, секу главе.

Враћа се у крешендо ватре, линије и угљен, црепасту керамику. Небо је отворено, тоне у шарена зрнца пешчаника. Ослонац је у кретању, схватање је мекушно. Баграт хоће да искључи пројектор, осећање руке захва-

та кроз пројекције. Просипа се бели жар из прсију, шакама покушава да заустави покуљалу утробу. Спознаја се споро пробија, паника се дубоко усеца, координација је парализована. Рамена су непомична, глава узалуд вуче. Брда се строваљују, клизишта од житког блата. Муње стравично решетају. У оку је труње хумуса, трепће. Све утихне. Све лебди.

Хорде јуре месечином.

Како је бити лудак на коњу? Или маринер умотан у једро? А копно изговор за лудило.

Баграт на тренутак види Опране. Шћућурени у жбуњу, скривени од моћних руна. Не осећа било. Пао је на густо дно, у бестежински гар. Нема више голицања, све је равнодушно.

Узводно плове Чергари. Лове шаране.

Али куд су аурокси? Климатска промена их сатрла. Главе провирују насмешене, позирају у праисторији. Беше ли ледено доба пре Потопа? Ништа не памте вијуге порозне. Баграт дезоријентисан посрне, падне безвољно. Слаба струја прекида, тело трепти. Виле плешу окол, архајске. Нису ни знале за свилу, ал беху провидне. Посрнуше у Ад, ал тамо је досадно. Зрцални ум се разбио, зуби га покидаше. Морам да ти кажем, осмехује се Хиперион. Урезују слова, тетовирају, блебећу. Сељачине резбаре, а не знају анатомију.

Змије вијујају, симетрично распоређене.

Њух даје смисао Градљивицу.

Сайун и сунђер режу месо.

Знаш ли где су њи корени, у маји недефинисаној.

*Метгеорска њоља, расејана, из њих ништа не
ниче.*

Не њражи.

Прошлост јури у њонор.

*Гле, раширених руку све њрошиче кроз њеде,
мрак.*

Хийерион ослоњен на рало, мајаре іризе бусен.
Слинави ітраі йужа.
А Баіраіі, іресавијен, муца.
Универзум је свуда, неітакнуіі.
Уйоіреді смріі, шайуће Хийерион.
Исіисни шум.

XV

Јупитер црта крст муњама

*You do look, my son, in a moved sort,
As if you were dismayed: be cheerful, sir.*
Will Shakespeare

Наравно, аура се шири, али то зависи од тачке гледишта. Плазма не лети. Време шћури у тангенти. Врео је додир Солнца и прошлих збивања. Грбе, ребра, пустош у богомољама. Солнце је жута зеница, преплављена несталим. Из ње Јупитер одлива ветрове. Ту бубри електронски троп: у протуберанци...

Шта ћеш хтети да схватиш? Кад се спустиш у свој ограничени свет, у своје омиљене фрактале и бескрајну омамљеност, у непреведене истине тајне оностраног.

Преводилац из Винче

Међу звездама с очима и њушкама. У законитим кретњама мисли. С лажним погодбама и досадном глади. Подићи поклопац, ослободити се...

Увек су му биље у снопу доносили. Оно мирише, храни, опија. Колико зрна у зделама, да зубима крцка. Увезани трагаоци, чија су тела трпали у хумку. За сваког одеље лутку, однесе дому. Дом тесан, топао, узима.

Играју, певају, смеју се. Спасилац је прашњав, ношти су му отврдули, жуљеви по прстима. Одмах иде назад, водиља трчи пред њим повијена. Водиља га понекад олиже.

Квантни ум нема господара. Он води људе Духу чим сазре.

Сазрели ум привеже тело. Жеђ пржи, тело боли. Тело умре. Тело спусте низ пупак.

До колибе је само један пут. С њим нико не разговара. Понекад доведу немирно дете. Дете слуша стењање. Мајку дозива. Ђук пијуче. Преводилац резбари рожину. Заковрнуте очи, испуцале усне. Светлост ломаче глади, дим љути гребе.

А ѿамо вреба ишарано ѿело немирно на киши.

Шаре су ѿале с неба уѿиснуѿе у кожу.

Ишарани лове робове.

Удијају ѿреводиоце.

У снове им звери долазе.

Лако је ѿосѿаѿи звер, звер је сва у усѿима.

У дахѿању и зубима.

То је лако, ѿреба их само одраѿи и крзном се оѿрнуѿи.

XVI

Зоопраксископ

На ѿочейку деша буда. Буда је знала. Буда је осећала. Шѿа ћеш више? Буда је била као Солнце.

У поквареном зоетропу Дарије пропада у неповезану причу. Смисао живота је храна за смрт. Дарије је смисао и биће растргнут, пупак се одмотава. Свет је постојао, он је сада машина. Витлови стружу, плускају комадине меса и лоја. Вијак односи. Корозија згрушава. Пулсирање генератора набија електрична кола. Плавичасто и бело, грозница струји. Побегло је смисао, ту је само непрозирна идеја. Она је мрак, варнице осветљавају ништа. Гробнице нема, читав свет је гроб.

Каква је истина што украде задовољство?

Да је зажалио јер није знао да ће ствари бринути о себи?

Оне су се саме раставиле.

Али Око их је спојило у покретне слике.

Зарјана види светлаце

Шта је звездана свест?

Нема је од преобилне светлости.

Би да се игра телом, непомичношћу и слухом. Далеким звуком који постоји у уху. Свет је срушен, она то зна, али везе постоје. Закрчен пут товарним животињама, балега мирише, људи за својим послом, а она додирује ум вечности. Па она у свести то види, у раштрканој светлости: тачке поимања. Веза је плима, ум се консолидује, свет пропада.

Шта је звездана свест, свих звезда?

Игра се кашичицом и чајем у тишини. Неко ућуткује себе да би осликао крајолик. Платно, пигменти, загушљива соба. У креденцу су тањери, украсне посуде, столњаци, постељина. Још ствари у соби, изван, даље. Али крајолик описује тиштање различито од свега.

Путује ли звездана свест? Или је као једна Звезда?

Искапи чај, празна шалица, с кашичице капље. Около је тмина, од ње око боли. Заклопи очи. Путуј. Кроз време растављено у зрнца, окрећи огледалца. Зарјана бљесне у свест, у хладни ожичени мозак идолотворца.

Кап нараста око амигдале.

Поруке посвуда...

Гласови, слике, портрети.

Крстоноше, с упаљеним крстом.

Укопани у гроб. Шта види Зарјана у ватри смоле? Црни дим, терпентин цврчи, знојава тела, лица: сви горе с дрветом и трпе бол. Учењаци збуњују лаике страним језиком. Пакосно. Речи које се истичу, опојне ко цвет.

Речи су ветар, осице, крвоток. Имитирајмо, не одступајмо. У ишчекивању оргазма...

„Бог ће ми га подарити.“

Занимљиво, баш тако настаје религија.

И свака политика.

Тако се деца уче одмалена, да перу руке и зубе.

То ће их довести до оргазма: „бити добар“, „бити користан“, „бити заслужан“, „бити награђен“ ...

У планетарној свести: „бити плав и облачан“, „бити зелених поља“, „бити непроходна џунгла“ ...

Све рибе, птице, зглавкари, мамали, марсупили, гмизавци и жапци, поносни су на своје протоколе.

Зарјана која је видела светлаце, прштаве из смоле... Шетала се надмено у поворци омамљених заједничара. Њих гони бич, који као ексер закива бол у разјарено закуцавање.

Зарјана осећа грозницу у удовима, кичма се клати и гони је да падне лицем напред. Опсесивност је неразрешиви чвор. Бежи из те гомиле, зна да значења нема у поступцима. О, како је то ужасан осећај парализе када се препустиш бесмисленом „они“!

Лају и дахћу јој на ухо.

Нападају својим оргазмом!

Желе јој добро. Тако је силују дугим и влажним „исправним делањем“.

Црева су јој кроз грло доспела до рамена, менискуси рахитични под доња ребра. Сокови и киселине у бронхије и цуре кроз нос, што ужасно пецка.

Кренимо у славу, у убијање живе, непроходне масе!

О, плачите мајке, које родисте антихристе!

Зарјана је прободена многобројним коцима.

Умри јер си заразна, бела и млечна.

Иде Јуда, који је оживео с вешала, у разнобојном кафтану.

Покрстиће је звекетавом водом, обичајним правом.

Буди се, нек нестане пре но што је растргну!

XVII

У доба строматолита

У води су мехурићи. Очију нема, хоризонт постоји као укус. Топлота покреће сплачине, лепљиве. Ваздух је гадан.

Нема потребе за памћењем. Догађаји се понављају, влада бура. Динамика размене су непредвидиве промене.

Органи не постоје. Животиње су стрвинари.

Биљке су процес.

Најстарија божанства прожимају магму и базалт. Водена божанства плутају.

Ваздушна божанства су електрична.

Звезде су громогласне а Солнчев систем бруји и сикће.

Хиперион је прамичак у плими и ветру, бацака се кроз валове и вихор. Дуго спава, сања цртеж. Снопље и звекетање стаклених штапића.

У сну, солнчеве пеге дахћу.

Мењају распоред црни колути. Кроз њих Солнце казује промене.

Из киста у сну лете рачићи.

Сва божанства сањају октоподе и афусалије. Опсеивно се боре за воду и зрак. Слатке су кости, бодље и смола.

У тами дубине клокотање и искре. Пена из вулкана, мехури паре.

Слатководне алге нижу се низ струје.

У будњевоје ударају плиме. Месеци се распростиру између планета.

Истопљени пејсажи, ветар и прашина, лагуна.

Један ум памти промене, оне се таложе, окоревају. Брзе промене су стопљене у чврстим усијаним грудима. Ситне промене у бобицама камена. Течне промене сипају с Луне. Озарене крстаре наводном празнином. То је материја црна, лебди међу квазарима, неодређеног смера.

Фотони су залеђени. Неутрини тихи. Хиперион се буди.

Марс је невидљив.

Он окида струне гитаре. Док се звук распростире, јонизују зидови од пластике и метала. У стакленој вази је кита цвећа. Пред улазом угажен туцаник. На светлости звезда разјурене сенке. Треперење звука производи сличице.

Из бескрајног времена дотичу приче. Прсти додирују жице и чује се шкрипа. Савршен мир у кожи тела. Струја из кванта преврће одрезак.

Зарјана га радознало загледа. Између себе и ње ломи се недоречен.

Иза зидова таме наслаганих на бљештаво небо гласови га буде.

Прљаве косе попадале по огрубелим лицима спавају на картону. Гојзерице поређане надомак буради, прсти на ногама скврчени у обојцима. Мрки, лепљиви битумен.

Љуспе од бадема просуте у канал. Смрзнута сплачина и противпожарно буре. На њему седи Оклахомац и загледа свој ресторан. Духови–Луталице непомићни, испуцалих усана. Оклахомац има једноставне идеје. Функције идеја су хелијска размена и акумулација. Овој опцији се додаје непредвидива креативна сила.

Невидљиви догађаји помичу зенице уснулих.

Оклахомац је закуцан у паукову мрежу. Невидљиве нити су судбина. Ум је паралисан, у њему је сисаљка. Кроз сисаљку Марс гута сласт. Слепљени листови битуменског шкриљца отварају се као шишарка. Из ње испадају семена и клијају.

У старо доба Марс је био црн. Из њега је куљао густи дим. Подизао се у космос. Зраци галаксија пресецали су планету. Спржили су сумпор и угљенична једињења. У више наврата су комади коре тонули у жар. Гвожђе је комадало кисеоник. Дим су односили Солнчеви вет-

рови. Калцијум је горео и бела креда се мешала с пиритом. Пирамиде и охтоедри су у јатима јурили узнемираним крајоликом. Успаничени хрисолити израњали су из воде. С врхова планина текле су бујице.

Марсова божанства су као траке лепршала око екватора.

Судар с воденом планетом отерао их је до далеког руба Солнчевог система.

Нису нађени зелени фосили. Није било фотосинтезе.

Јупитерове касине су шарале прашину.

Са Земље се подигла Мајка Вихора. Населила је глатке пустаре. Никли су кринови с великим тучком. Полен је кружио прљавим стењем. Жути цветови су венули.

Марс је издахнуо огњену ауру.

Камен је изгорео.

Сви духови сањају свој програм.

Програм сања духове.

Крај програма.

ДЕО ТРЕЋИ

У којем се на уметнички начин показује да је увек постојао излаз из објективног стања неизмерне патње и да је историја лажна представа која не мора да афицира. Истинска космогонија, плес Венере и Ојропе. Живот електрона. Шаманско уточиште.

ШАМАН

I

Солнце у мозгу

Рамос је уметник. Његов објект су скелети. Скелети у радничким позама. Стодвадесет поза радничког органа. У шупљине лобања натрпао је стиропор. У очима су завртњи. У пелвису скелети ембриона. Полни органи су алатке. Звуци резања и сврдлања. На столу је књига. У корпи за отпатке ципеле. Сат треба да зазвони у пет и тридесет. Један скелет је пао на патос крај столице. Писаћа машина се распала од ударца. Девојчица–скелет црта насмејано Солнце. Обучена је у модру ђачку кецељу.

Кроз прозоре улази јара. Све се одиграва у квантном мозгу. У њему је све задато унапред. Све је разрађено до најситнијих детаља. До честица и таласа од Великог праска. У њему је све сачувано, спасено. У квантном мозгу бљешти Солнце спасења.

У Расулу, Рамос налази метиљаве остатке корења и гумасте дроњке. Све је смрзнуто и некако бестежинско. Материја плута бесциљно. То је због тога што је Копито 17 извукао све електроне из ње. Без електрона материја не може да оствари однос. Зато Рамос ствара односе и у њима материја добија место. У правоугаоном простору Рамос распоређује плутајућу динамику. Материја је

без масе и Рамосова идеја јој даје образац. Али све се некако разилази. Већ сам рекао, материја без електрона нема свест о односу.

Рамос је Пиринејац. Када је требало да се претвори у духа захтевао је да му од стране сва сећања. Задржао је само свој вајарски занат и слободу да импровизује композиције. Ослободио се свих психолошких спрега. Носи белу кошуљу с испегланом крагном. Изразом лица доминирају изразито повијене густе обрве које се састављају у корену повијеног носа. Усне имају облик птице с крилима у замаху. Очи су му црних дужица, притиснуте тешким, надувеним капцима. Брада четвртаста и истурена. Образи ћосави.

У почетку је радио у камену. Раздијао је камен и тражио слабе спојеве. Грудве тако сломљеног камена биле су скулптуре. Понекад би у композицију додавао грумене и мрвице земље. Сасушене биљке. А онда и кошчице.

Свака скулптура је имала своје нарочито осветљење које је кружило и било извор различитих сенки. Покретање сенки као да је оживљавало смрвљену представу. Све те аранжмане је на крају побацао. Схватио је да се силе играју планетом на исти начин и да је време да оде. Пре него што је постао дух знао је да ће и то убрзо проћи. Није хтео да прошлост живи.

Пошто није имао сећања, замишљао их је. Шта би морало да буде истина? У квантном мозгу је осветљавао тела, ломио их и растављао. Налазио је гробнице. У њима је препознавао лудост. Решио је да оживи скелете. Они су били као живот после смрти. Тако се подсмевао култу.

Шта је електрон идеје? Лица одране коже, с мишићима и тетивама и крвним капиларима кроз које протиче крв. Схватио је да су се скулптуром на сличан начин бавиле убице–наивци. Земунице декорисане одраним људима. Органи на столу, међу оризом и раз-

личитим зрневљем. Крв намазана на хлеб. Одсечена стопала и шаке на гомили, крај дивана и чибука. Рамос је желео да се снужди и заборави сопствену вештину. Уметност убијања за њега је била посрамљујућа тајна. Каква је то била уметност, слезина и цигерица међу пехарима и чинијама? Седење и дремање на тек одраној кожи, испијање мокраће и семене течности. Влажне бугине као јастучићи. Брадата лица навучена на ћупове.

Турбан од изнутрица. Изметом исцртани симболи.

Деца се играју бубрезима и тестисима. Отимају се о груди. Сало бацају у ватру. Жене спремају туршију.

Али они су срећни кад мру.

Рамос је пожелео да чини исто.

У соби кеџакејанској, звучни скалпели режу йосе-шиоце.

Спермакети, који уживају док им се додирују тела, немају идеју смрти. Њихова је снага слободна. У мозгу је тачка свести, електрон-идеја. Та тачка гори и пламен удара Рамоса у чело. Кроз све нерве пролази трептај и Рамоса носи у квант.

Кетакејанским умом Рамос се убија.

Као нека стаза, свилена, обавија се око њега. Везује га и он седи док се не претвори у мумију. Живот свој је пустио у долину, одагнао свест. Тај живот стеже једњак. Утроба повраћа. Деца гледају, необично им је што отац умире. Не могу да схвате.

Тресу се. Трче, вичу, дозивају.

Долазе жене. Лелечу.

Село заудара на лој.

Сад ће почети да спремају мртваца.

II

Али Солнце зове, живот склања поглед

Какав је учинак мраза на планете? Конкретно, на Ојропу? Има нечег лажног у свему томе, у идеји топло-

те. Поготово у области апсолутне нуле. У том кратком интервалу одиграва се, наводно, важно догађање.

А све остало, што се протеже у бескрај врелих разиграних маса, као да је безимен изрод...

Ојропа се примиче Солнцу, мраз копни, вода се буди. Светиљке се пале у мору.

Зрак је додирује из Солнца. Благо је заврти. Измени путању. Солнце затвара своју мрку утробу.

Пахуље лете.

Нарастају ледене лепезе. Кроз њих се златне нити повезују. И светлоплаве паучине уместо облака. Зелене мрље на снегу. Млазеви из дубине прскају кроз водене долине. Сиве графитне планине с наранџастим одсјајима. У близини мале планете пролазе мрачне приказе издробљених прасветова. Око ње је корона електричног набоја. Електронска плазма лагано спушта светлуцаве капи. У свакој капи је свест једне врсте. Пулсеви загревају планету. Море ври. Измаглицу разноси вихор.

Околу Ојропе разгрћу се велови. Велови су слив сингуларности.

Озарени у преплету снегови плешу.

Бруј долази од Солнца, његов стисак уноси Ојропу.

Из ње се муње распрскавају.

Прилази јој Венера. У озрачјима слепила стварају се боје. У заносу, обе планете су тек зачете. И зрак Солнца игра се њима. Сумпор гори.

У Солнцу је тмина и све поделе у њему су у набоју времена и простора. Све је безлично.

Али када Солнце зазове натраг, смрт је низ електрона што путују космосом. Они се удружују са сливом а мали животи губе свој одраз.

Електрони су тамне бујице искуства, напон стварања.

Живот је последњи стадијум деградације електрона.

Шта је електрон осећања? Лице скинуто с маске.

Сврвина и сврвинар.

Биљке су дело воде. Вода је уметник?

Фотосинтеза без воде?

Звери једноћелијске, гљиве мрачне.

У електричној мрежи, огледа се смрзнутим
пределом.

Рамос, сачињен од звука, у леденом оделу.

Форме пипања и боје, глухе речи.

Мисли бојама и складом сенки.

Плазма короне, вода у звезди.

Путуј топлотом.

Двери небеске круже око Солнца.

Кроз њих пролазе душе, ветром су дозване.

Хиперион слика душама по ватри.

Очи из даљине, ништа не виде. Бљесак звезде
замара.

Али Солнце зове, живот склања поглед.

III

Кетакејански мрак

*У Галаксији има многи Закона, ал ипак оне има и
многи камења...*

Из Солнца плови океан. У њему су ембриони дел-
фина и грбавих китова.

У Солнцу, у мраку, не може да разазна сопствену
мисао.

Пада низ пламенове усмерене к тишини. У глухо
црно језгро окруњено олујом.

У Солнцу, Бог–Уљешура, који је невидљив и нема
прсте на шакама, звуком обликује временске куполе.
Оне трају трен као и свест рођена у њима. Звук–сонар
пржи кроз воду и прска у невидљиву сферу. Кратки
снови је мреже и она избија кроз мрачне мрље.

Океан плови набијен сном.

Плови оностраном из којег извире.

Хиперион хода стазом, у сумрак, док се буде змије.
Калпе су прошле, југе довршене.

Реке мртвих се слиле у шупљину.

Углачани камен на дну.

Ноћ је пала и оштар мирис биља заводи. Шаман–бакљар чека крај дрвета. Топлота тла покреће зрак и звезде лелујају. Вечерњача вије небом, за њом је кржави траг. Шаман–бакљар је путовао у духу и чврсто је убеђен да ће Земља одаслати муње. Тако му се привидело, да ће силе оба света укрстити муње. Али сврха тога измиче му.

Хиперион ће га повести у Око таме. Шаман–бакљар хоће да зна.

Сада, када је добио знак, забада бакљу у земљу и започиње лагани плес. Затворених очију, испуњава га ново тело. Новим телом одлази кроз празнину...

Брзо је кад се деси судбина. Кад се роди пре времена.

А Шаман–бакљар је само подигао ногу.

Крај њега се зачеше издисаји лакоће. Срозавање у слепило.

Миристи остадоше и још снажнији воњ. То тек да се зна да није сам.

Страхопоштовање и беспомоћност! Шаман–бакљар замишљеним прстима начини знак вулкана.

Иронично, знао је, постављачи питања су уз њега, али ћуте. Намргођени Северњаци.

Убрзање га притисну. Заискри жамор свих бића углас.

Зову живи и мртви, и будући.

Златна гомила на ивици свести. Каква је судбина?

Већ је падао раније. Сад се држао беле тачке. О, кад би могао да остане у тој близини! Слободан од несхваћљивог меса и костију.

Северњаци су у повлачењу, њихова је осека.

Кит циља валовима, чешља судбину. Провејава ци-
јук, експлозија у уху.

Репатица гори, муње шибају преко Месеца. Месе-
чево море се одваја и руши на Земљу. Плаве и беле жиле
шиште кроз облаке. Реке блата, житке, спржене.

Месец одскаче у вишу орбиту.

Шаман–бакљар спушта стопало: готово.

Хиперион је отишао, сад је тишина. Мисли немоћ-
не, полегле у стомак. Узима бакљу и каска кроз ноћ.

Силуета главатог кита плива у одразу ватре. Ђук
дозива. Рука дрхти.

Страх је неопозив, видео је далеку будућност. По-
низно се скупио као нерођено дете. Отегнути зов јечи
планетом.

Део вриске је остао у души. Шаман–бакљар зна да
је уснио проклетство. Шум је прејак, рађаће се глуви.
Дотрчава у пусто село. Сањају, стењу.

Бакља се гаси.

Шаман–бакљар клоне.

Врећа костију подељеног ума.

Шум нараста, у сновима се преврће, звери говоре.
Речи су неразумљиве, то су имена. Шаман–бакљар не
разуме име.

Али речи ће превладати. Вући ће кишу за собом,
кишу у души. Шум капи по бистрој струји. Речи саме.

Његовој браћи је досуђена плима.

IV

Северњаци одлазе

Будућности је болесни

Северњаци поштују велика бића. Велика и стара
бића имају снажну крв. И Грабљивци је пију али се моћ
крви не прима у њих. Над Грабљивцима бдију жедни
духови. Северњаци их виђају над чопорима вукова и

ређе с медведима. Жедне духове терају, јер их виде. Узвикују, а ови су страшљиви.

Северњаци су у Магли заборави добили судбину.

Дато им је да виде помућену Браћу и бол њиховог унижења још много поколења. Речи су им дате да их подвинују, по једну.

Копља су им дата да секу крв. Погледом да убију.

Ћуте а мисли су им без реда. Шта раде, дато им је непосредно. Из тишине, а Браћи је додељена врева.

Браћа нижу речи, ко да их схвати? Не може се помоћи.

Свеједно, Браћа их воле, поклањају им оштра копља и украсе. Они не знају да им је добро јер Северњаци терају жедне духове с њих. Осећају захвалност али неизрециву. Кад Северњаци напусте овај свет, Браћа ће је изгубити. Знање ће се повући. Жедни духови ће их попити.

Северњак Киш чува у мешини крв медведа.

Крв је згрушана, али је снага у сукрвици. Из Магле је дошао бледи шаман и Киш му даје да пије. Бледи шаман записује речи. Киш се мршти, а овај се смеје. Смех није непознат Северњаку, али разлози за смех су битно другачији. С друге стране, речи бледоликог падају на танку кожу, али нечујне. Кишу је због тога нелагодно, не разуме.

Речи седају.

Враћају се у уста.

Киш је толико изненађен да је скочио и отео Брату шаману белу кожу с речима.

— Аааа, рекао је.

Бледи шаман се тако засмејао да је пао.

Врева се шири по принципу осмозе. Киш је то уочио. С неверицом врти главу. То раде, мењају ствари. Зар не знају?

Шире се у ствари.

Ствари се шире у душу. У души су слике. Хођају од слике до слике. Изгубљени међ сликама. То је болест!

Брат шаман се смеје а Киш види тужну представу плавичастосивог човека који рида. Он пије веселост и Брат полако јењава. Уплашен поглед приказе сева према Кишу.

Киш викне. Приказа се провуче под кожу. Киш поново викне. Брат не разуме. Приказа вири кроз његове зенице. Киш виче и дави брата. Кроз исколачене очи излеће рој жамора. Грабљивац одлеће а Брат шаман хвата зрак.

– Смех, виче Киш. Смех!

Гримаса уместо смеха. Душа обликује лице и килаво дахће.

О, кад би само знали да ћуте!

Али чупати слике је мрско. Врева жамори, слике се руше. Крв разноси бол.

Брат побегне.

Киш пева: хмммм, хумммм, хмммм.

Треперење тела ослобађа ум.

Суочава се с главатим китом. Уљешура трепери. У пространству Солнца њих двојица се сједињују.

Рамос дрхти. Хтео би да прича, али само издија зној.

Мртве речи у његовој глави. Мозак врца, електронни се здружују.

Зора новој доба.

Сва људска тела су у плазми.

Плазма је скулптура у Јупитеру–звезди.

V

Утопијска нирвана

Релиџија је болесѝ

Друштвене животиње су посланица за Грабљивце. У Богу нема идеја. Идеја о Богу је најгора од свих. У Информацијско доба Земља је стављена у карантин.

Емоција љубави је најгора.

Идејност и емотивност су два атрибута Грабљиваца у резонанци с идејом Човека.

Идеје служе крађи енергије.

Све што важи за идеје важи и за емоције.

Грабљивци су паразити који посредством идеја и емоција црпу енергију људи и других бића.

Олимпијска божанства такође су жртве Грабљиваца.

Божанства су манифестације неизмерне енергије.

Манифестације немају континуитет.

Идеја божанства је грабљивски трик.

Представа је лажна суштина живота.

Воља јесте представа.

VI

Планета чека да дођеш

Рамос посматра последњу фотографију. Луна налеће на Земљу. Тек су се додирнуле. Наравно, он сања. Глас му говори: Посматрај Месец! Истовремено чује жамор с улице. Будан је али сан се држи још неколико секунди. Месец се окреће, добија боју, на њему се појављују континенти. Месец је Земља. То је крај сна. Отвара очи. Посматра последњу фотографију. Луна и Земља се додирују. Чини то у хиперионском сну који сада представља једину људску јаву. Рамос је у вечности а то значи да стварност траје само један трен. Нема ни „пре“ ни „после“. Машине су фотографисале настанак Расула. Читав низ слика приказује распадање Луне и Земље, одлазак гвозденог језгра планете, одлетање мора и хумуса, мрвљење коре и шиштање лаве, ковитлаце ваздуха и танке листиће кристала. У вечности је свака слика за себе и Рамос, баш као у сну, никако не може да сагледа догађај у трајању.

Не зна шта да ради с рукама, шаке би да обухвате, али космос је разређена твар...

Како вајати звезде и планете? Галаксије и квадранте? Тамне реке и плинске маглине?

Сета, чежња за бескрајним просторством, извор је гравитације. Могао би да размислиш о томе.

То је Земља која те зове. Ходаш по њој: лажна је та слобода. Полазиш на тајанствено путешствије, струном чежње. Струна је круг, извире из себе.

На крају, одустајеш. Све одлази. Одлази, нестаје.

И не чезнеш.

У простору круга, где нема ознака, сушиш се.

Насликао те Хиперион, и вода те разлива по хартији. Начас повезује зрнца пигмента, али испарава. Ти си слика. По теби лута поглед.

С једне стране је слика, а с друге ненасликано. Оно претеже. То је Земља.

VII

О лошим људима

Смрт је жамор. Живот је Грабљивац.

Око је нагон.

Лоши људи живе у простору.

Време је катаракт.

VIII

Ход по чајни

Dead Man

Jim Jarmusch & William Blake & Nobody

Река протиче, али вода опстаје. У њој су звезде непомичне.

Ход.

По белој крхотини. Талас: наговештај дубине.

Вода је дављење.

Лисица ће лајати за тобом.

Истиче магла.

Тече кроз ваздух. Хладном стратосфером.
Тле је неприступачно. Море одбојно.
Дим пожара.
Струја напиње и ум засветли. Песме из космоса се
тару.

Електрична плазма. Пали се пара и вода капље.
По облацима ходају магнетни клобуци.
Дисонанце су шавови ауроре.
Диже се у чистије висине.
Стабла неутрина се распростиру и дубње.
Нараста плима. Звезде у тишини.
Плаве звезде, снежне.
Звук, кликтање.
Хлади се шум у густе боје.
Боје теку.
А у тишини их нема.

IX

Грабљивац у чуну

Знање је смрт

Сада Сатурн мења путању. У договору је с Јупитером, кружи око њега. У једном тренутку његова путања се укршта са Солнчевом. То је био договор. Сва умртвљена бића из прстенова бивају спаљена короном. Природни догађаји су необјашњиви. Сатурнови плинрови се пале. Експлозија кружи око звезде. Угљенична мрежа проводи топлотни удар до преосталих планета. Највећи део енергије спаја се с Јупитером.

Погрешно је веровање да се енергија једносмерно губи у празан простор. Планете у себи имају извор. Због тога нарастају.

Ојропа и Венера су сада у сагласју. Крећу се привременом, компликованом путањом између Јупитера и Солнца.

Нептун се колеба; Уран се колеба.

Унутар Солнца, у бешћутном апејрону, сусрећу се
са судбином самосвесна бића.

Киш, који презире сућут, стопљен је с њим. Апејрон
изнутра; Северњак споља. Споља зоба добице, трњине
и дрењине.

Сваке године, Киш мења станиште. Не воли нави-
ку, не подржава везе.

Јелени долазе код њега.

Сече их.

Трупла дивова не значе ништа. Киш нема способ-
ност памћења.

Они су жамор. Мед, смола.

Ум Браће је маглена сметња. Зраче без радости.
Лове.

Имају ознаке за себе. Без њих се не познају.

Ознаке распоређују по лепљивој магли. Магла
прља дух.

Ко их је довео? Одговориће му апејрон. Зврче ки-
тови. Уљешуре се крећу струнама. Звук је мрежа. Киш
дознаје да су Браћа неспремна за смрт. Они су ништа.
Мисли немају трагове.

Јаке струје кетакејанске деформишу слабе умове.

Зато се Браћа удварају, продају страх.

Притисак смрти их плаши.

Раскомадане шаке и крвави длан. И још визија које
прете.

Доносе их на дар и остављају у валов. Китови ричу
и прскају кроз ноздрве. Пливају омамљени. Небо је
црни отвор из којег долази густа крошња. Пливају,
горе–доле. У својим телима буде смолу. Смола светли и
хлапи у плазму.

Северњак седи на ободу шуме и посматра Браћу у
послу. Браћу гоне визије. Кроз њега гори Солнце и он
их види као тамне мрље у покрету. Шупљи су, свет је у

шупљини. Он хоће да тихује, а они су пуни вриске.
Вриште из уста, показују зубе.

Нарастају и пропадају форме.

Грабљивци се вију за њима. Сиви неурони цакле.

Хоа! Виче Северњак. Хоа!

Његов ум изолује Грабљивце. Ум шуме лучи ле-
лујаве латице. Оне су опојне и Браћа на тренутак заста-
ну. Грабљивци се зањишу. Хоа! Хоа!

Северњак се усправља и прилази Браћи. Мирују
погнути. Знају да су проклети. Понизни.

Северњак граби шаком у кожную кесу и просипа
окер по њима. Окер је злато неутрина. Пада на трепави-
це и усне. Грабљивци одлећу.

Браћа крше камен и клешу копља. Ките се.

Северњаци пазе на њих. Али Браћа су болесна. Не
може им се помоћи.

Тела су им бучна.

Моћна чула кипте. Непрозирно.

Х

Баобаб у савани

Знање не љуљује

Господари планете нису јестиви.

Шаман–бакљар је поколебан. Пао је у депресију,
савладала га будућност. Он види ширење материје, рала
у земљици. У визији безбројна лица поричу. Не, не, нису
то они!

Нису усамљени, стишћу се око асура и јастучића.

Шаман–бакљар нема чир: свеједно га боли.

Клечи лицем у прабини: буновни колибари мисле
да се моли. Он све ради за њих.

Баобаб у високој трави.

Поћи ће на север. Осамљен.

Стигао је до реке Чаре. Још није север, али прешао је барем пола пута. Стрепи од људождера.

Колибари су ујутро успели да произведу буновне мисли.

Надају се да ће понављањем ритуала задобити снагу. То их смирује. Плешу по ужареном угљевљу.

Шаман–бакљар не може да одгонетне шта је то кит. Тек после два пуна месеца повратио је самопоуздање и покушао да поново досегне до зборишта у Духу.

Сакрио се у жбуње и дува у дипле. Звук је трептај, као и тело. Кад тело запева, ум се ослободи и уздигне. Сада ће посветити пажњу погледу који се пружа из јонофере. Препознаје реке, степе, планине, језера, одразе у њима. Али велико плаво пространство је необична, њему непозната представа. Да ли је то вода?

Упорно сваке вечери посматра плаветно пространство.

Све више се уверава да је добро поступио што је напустио колибе. Колибари су ионако били потпуно неспособни да било шта схвате. Није више могао себи да објасни шта га је то везивало за њих. Вероватно ништа. Није им припадао. Сада ће покушати да се пресели у Збориште где се ствари обзнањују. Сазнање које је примио последњи пут умало га није уништило. Али, мало–помало, успео је да прихвати чињенице. Повратио је снагу и није хтео да оклева. Није више морао да се исцрпљује око колибара.

Колибари су наказе.

Репатица нараста. Креће се, одврће. Шаман–бакљар се нада да ће Северњаци знати шта то значи. *Шша значи, те шша значи...* Ругаће му се, тераће га да лежи у плиткој јами. Прекриће га пепелом.

Сакупио је шаку љубичастосивог камења крај реке. Личи на смолу, али је камен. У визији, уста су му пуна истог таквог камења. Преврће их језиком и куцка о

зубе. Тако производи шум. Љути се на Бога–Уљешуру који га је запљуснуо неразумљивом збрком. Требало је да се разјасни, али од свега јасна је само ватра. Да ли је Репатица та ватра? Да ли је Бог–Уљешура љут на њега? И због чега? Шта ће се догодити? Бакљар схвата да је болестан. Болест колибара га гуши. И он је колибар, само је дојадио себи.

У мору се групе китова уљешура мазе и тару. Кликћу и кврцкају, трепере, преврћу се. Шаман–бакљар звецка камењем.

Сигурно је већ близу севера. Репатица је ближа хоризонту, али и даље се увећава. Већ је као трећина Месеца. Реп сада подсећа на косу која лелуја, понекад врца. Још увек је далеко, не чује се.

Према њему се креће групица Северњака. Тројица их је и један дечак.

То су бескопљашаши. Знали су да долази. У даљини види крдо коња. На једном коњу назире женску прилику.

Тела двојице Северњака су премазана окером, а трећи је прекривен плавом материјом која је Шаману–бакљару непозната. Дечакова кожа је бледа. У шасти стеже коштану окарину.

До сада у путу је измршавео и ожилавео. Не би имао шта да издљуне из стомака. У торби има отредљених семенки тикве. Данас још није јео. Дух је спреман.

Стоје и ћуте. Значи, Грабљивац се није вукао за њим. Али то је и сам знао. Но, куд су пошла њих четворица?

Сели су и чекали сумрак. Двојица окераша су са стране тако да их не може видети. Плаваш је сео сучелице њему, склопљених очију. Дечак је иза њега. Када се смрачило почео је да дува у окарину. Тражио је дубок, мекан звук, али је на крају нашао опор и дахтав тон којем је удасима давао ритам. Звук су пратили кратки, пискави прекиди.

Пискути су били продорни и парали су слух као кривудава муњице.

Шаман–бакљар се обрео у мраку и нешто га је стисло тако да је врат крцкао а лобања отицала. Дисање га је надимало и опуштало. Дух је пролетео кроз јоно-сферу и изгубио се у тмини.

У Солнцу је све раздешено.

Окаринашева мелодија напрскава апејрон. Жилице плазме пуцкају смисао. Космос је пун зрнаца. Сударају се и производе шум. Нешто говоре, али то је само жамор. Шаман–бакљар не може да се усредсреди и разлучи. Зрнца се спуштају низ грло и шкакљају. Разливају се кроз плућа у крвоток; срце се чује како пени. Преплављује га вал уздицања.

Равни и глатки зидови се размештају простором. Сиве преграде, а у њима силуете бића: напињу се да проговоре. Поново га растрже удар звука од Бога–Уљешуре. Пале се слике препуне представа. Све је опипљиво и Шаман–бакљар је као неко други; ипак он: али у другачијем свету. По њему су калеси и металне плочице. Посуде с пушљивом храном. Удови без тела, и непрестана, неразумљива активност. Гримасе у одразима и, оно што га је највише узнемирило и застрашило, очај у очима. Неизмерна бол и патња. Преврће се у њега и прска на поре, повраћа сукрвицу и жуч.

Напор Северњака је да га сузбију и угуше, да звук и слике пролазе кроз њега не остављајући трага. Да каменчићи скрај реке буду неутрини. Неутрини су опште место непостојања.

То исто хоће и Бог–Уљешура, он шаље звучна торпеда и раставља везе између слогова. Отуд жагор.

Сувислост је збирни појам, саће појмова. Мед цури, али и восак. Тек сада схвата наopakост привида. Умирем!

Коначно се све разјашњава...

Ставили су га у плитку раку и прекрили пепелом, а затим пепео полили водом. Једино су уста и нос били слободни, а лице је замазано блатом. Требало је да лежи непокретно док га плаваш не откопа. Само да дише.

Уопште се не сећа како је ту доспео. Донели су га. Сигурно је изгубио свест. Ако би човек преживео удар грома, тако су чинили. Закапали га у земљу да оздрави.

Али није било грома.

Била је само тама.

XI

Хаику у планини

Susie — Q

Шта је видео с брда? Гору од речи, влагу и отровне растворе. Примитивне организме у којима пећ гони покретне делове.

Нова имена су настала од старих, људи су постали заменице за умрле.

Самокрет, птицон, прегаз.

Солнце је постало цртеж.

И онда — светлост! Круг се разбарушио у језичке, а ватра у страст.

Цик-цак — шарају погледи.

Тик-так — валови времена.

Шаман-бакљар шути.

Писак копца и лепет разбуђених врана. Кроз грање, далеко Солнце, али све је непрозирни лед. Црне птице гањају сокола.

Пепео прождире тело, вода се улива у мисли.

Бескопљаш и испразне мешине, одлазе по још.

Окаринаш седи на крљату.

Шаман-бакљар се просветљује. Одједном, као дух, зарања у море. Китови-убице, лове телад плавих китова, весели су: за њих је смрт игра. Прождрљивост им

није велика. Важнија им је музика из висина. Кад је киша и олуја, пливају кроз таласе до исцрпљености. Плови за њима у мрачну, озвучену дубину. Мртве душе даху му у плућа. Тамо су китови–грбавци исплели простране путеве и градове.

Међу китовима, прожима га страховита снага неутринског пулса.

У овај бескрај се уграђује радост, а Земља је отпадак.

Камен и пепео, и лучевине елемената.

Шарени чароити.

Гроб се пуши.

Пурани се шейуре у оџрађеном ѿросѿору.

Жене им ћурличу и носе јаја.

Беде се ваљају у блаѿу.

У малом јаѿу ѿѿице моѿре једне на друѿе.

Колидари су ѿѿиѿари.

Шминкају се жуманѿѿом.

Шаман–бакљар се мумификовао.

Кад га извадише из рупе, прали су га на киши која је густо лила и остављала печате по пожутелој кожи. Крв се згрушала у њему, сукрвица исцурила у пепео. Зрнца су крцкала по окртавелим жилама. Мозак је кристалисао. Очи се сажеле.

Мучно је поновно рађање.

Вода раствара.

Досегао је блаженство. Али дозвоће га окераши, улиће му памћење кроз нос. Руке млатарају док га протресају и наливају. Када коначно крв покрене срце, мозак се наелектрише, ноздрве трзну. Окаринаш засвира. Поново је ритам завртео крвоток.

У зеници је вода. Вечерњача с перушком помаља се над планином. Шаман–бакљар жели да се узнесе и посматра одозго. Попио је много, хтео би да поврати. Стомак је хладан. Окаринаш и даље свира, али као да управља звуком инсеката. Мрачни простор је живот звука. Плаваш се опрао и сада стоји и прави гримасе. Коса му је поткресана, црне длаке на телу као потоци. Руке су снажне. Гњечи камен. Из шака врца ватра. Из грања шишти сок. Пара сагорева. Дим је прозиран.

Борбена богиња јаше на дивљем коњу.

Дојахује касом и пушта копље кроз стомак.

Лешина се проспе на траву.

Њено је лице девојачко, дужице су тамне, веће блуге, зенице неживе.

Ласе јој се спуштају низ падину.

Шаман–бакљар се узноси.

Простор у окарини гори.

ХИИ

Будни је весео

Веран као роб

Поглед га је убио, копље проболо.

Шапат заглушио бол и збрку.

Музика је у паузи.

То је река, обале су непокретне.

Маслачак развејан, стабљика очерупана.

Међу сложеним бојама, једне нема.

Нема ватре у Солнцу, ватра је около Солнца.

Прогледајте, заслепљени!

ДЕО ЧЕТВРТИ

У којем се описује значење Солнчевог култа.

СОЛНЦЕ

Don't look now

*Who will take the coal from the mine?
Who will take the salt from the earth?
Who'll take a leaf and grow it to a tree?
Don't look now, it ain't you or me.*

*Who will work the field with his hands?
Who will put his back to the plough?
Who'll take the mountain and give it to the sea?
Don't look now, it ain't you or me.*

Chorus:

*Don't look now, someone's done your starvin';
Don't look now, someone's done your prayin' too.*

*Who will make the shoes for your feet?
Who will make the clothes that you wear?
Who'll take the promise that you don't have to keep?
Don't look now, it ain't you or me.*

Chorus

*Who will take the coal from the mines?
Who will take the salt from the earth?
Who'll take the promise that you don't have to keep?
Don't look now, it ain't you or me.*

Creedence Clearwater Revival

I

Солнце је гневно, огањ ствара

Дијигитална чврстина је иројнок информације

У стварном времену мишљења нема. Није се оформило планетарно искуство, почетак је на крају аналитичког покуса.

Зуре у Солнце, праве се да обожавају, а лажу, боје се власти и болне сикире.

Тако је Солнце постало Бог.

Мутни бљесак.

Тетовираш мишице, подлактице, бутине, листове. На капцима грудвице гара. Играчке у флашицама, опојни дим, пулсеви мембрана.

Обожаваш дигитални превод галактичког програма.

Светла се гасе, чује се галама.

Туп ударац.

Време је распада и узалудни су напори да се распад стабилизује.

Иронију превладава зебња.

Зебња бучи.

Као један од многих обожавалаца Солнца, кришом гледаш, с презиром и раздраган.

II

Пратио сам промене у калеидоскопу

Прелаз из живота у здухаћко стање одвија се по матрици свести у којој физиологију замењује машинерија скрпљена од елемената разноликих технолошких

достигнућа. Свест се дигитализује и пројектује електронске токове, а ослонац јој пружа киборшка архитектура рефлектована у квантном (стазном) арабескуму. Центар свести су појединачни бозони, а ови су пак нагомилани сви у једној тачки.

Овакво изигравање Паулијевог закона имало је за последицу сажимање човечанства (или онога што је остало од њега) у једнодимензионални свемир који се према претходном окружењу односи као према холограмској пројекцији „прошлог света“. Прошли свет и даље има своју инерцију, а „садашњи“ догађаји у њему имају изглед катастрофе космичких размера.

Матрица на бозоне отискује идеју „обнове“ или „реконструкције“, што симулира основну мотивацију с циљем да се створи комплексни свет у којем је могуће несметано кретање људске пројекције — духова.

Са здухаћке тачке гледишта, пројекција претходног света јесте свет, са све физиком и историјом, али духовима је сада на располагању неизмерна енергија којом се тај свет може моделовати упркос инерцији.

Због тога је операција превођења људи у здухаћко стање названа „Стварање“. У односу на стварни свет, читава операција одвија се у немерљивом тренутку времена. У тај тренутак сабијен је читав нови универзум и он настаје и бесконачно траје у том имагинарном стази-су управном на постојећи, током мисли условљени, линеарни проток времена.¹

Елем, очигледно, најважнији проблем који треба решити јесте „превођење“ *свесџи*, у свој њеној ком-

¹ Ова идеја је веома стара, а у модерно време формулисао је и чувени физичар Стивен Хокинг у својој књизи *Црне рупе — дебе васељене*. Слично овоме и Хорхе Луис Борхес је написао причу *Тлен* у којој ствар поставља на имагинарни језик у којем нема временских одредница (ни прошлости ни будућности) већ се све одвија у садашњости која је варијабилна јер се може мењати из тачке вечности (која јесте немерљив тренутак).

плексности, на одговарајући субјект (бозон) тако да се стварање новог субјекта догоди као квантни скок (баш стварање) а не као последица „еволуције“ (што је иначе немогуће, али се у науци провизорно доказује на основу аналошке сличности).

Да би се то догодило била је неопходна помоћ протетике, а протеза која је омогућила прелаз била је — вирус Копито. Тек је верзија 17 овог вируса омогућила контролисани процес превођења човечанства у здухаћко стање, али и то након више безуспешних и трагичних догађаја, када су ствари готово у потпуности измакле контроли.

У вези с овим и сада постоје бројна неслагања. На меће се питање „У којој мери је илузија — илузија“? Постоји ли такво што као: „густина“ илузије? Растегљивост илузије? Ако су чула онај бафер који нуди „доказ“ чврстине стварности, шта ако инструменти, који виде даље и прецизније, покажу да нема ничег чврстог у свету око нас? Да ли је таква спознаја исто што и *квантни скок*? Тело је, заправо, она последња брана перцепције коју треба пробити, срушити, како би се усвојила вантелесна сазнања.

Дошло се до закључка да *квантни скок* доводи субјект у *последњу* тачку временског низа, у тачку из које више није могуће производити линеарно кретање које производи прошлост. Да ли је таква пракса могућа у животу?

Пошто протока времена више нема, како се субјект односи према *прошлом* времену?

Може ли се он враћати у време, путовати из једне тачке у другу; и, ако може, мора ли прво да досегне ту последњу тачку? (Зенонова апорија).

То би, опет, значило да је *последња тачка времена* у потпуности субјективно искуство, јер се не може оче-

кивати да ће било ко поживети толико дуго да досегне крај *ајсџиракџи* времена.

Било је јасно да се овај проблем не може решити док се не расправи улога самог *живоџа* у целој ствари. Јер живот је смртан, он не досеже до краја времена — осим уколико и сâм није субјективно искуство.

Јасно, живот мора престати, и то баш престанком времена и кретања. Овде се *кванџини скок* у потпуности оцртава, макар као у негативу.

Како, дакле, *умреџи* — али тако да се настави континуитет (тела и мисли свакако не), али искуства? Требало је одредити искуство као субјект који не зависи од просторно–временског континуума, а затим и практично превести физичку егзистенцију у метафизичку.

С енергетске тачке гледишта, проблем није био просто у томе да се очува енергија приликом трансфера свести (још се помишљало на то да је свест нека *особина* која се може користити и у једном и у другом стању), већ да се постигне свеукупна енергија — неизмерна енергија, апстрактна енергија, која због тога неће отицати из субјекта (а отицање се ионако одвија само у времену — можда баш као производња времена и простора?).

Иако је овакво размишљање доносило плодове, ипак није доводило до скока. Како доћи до силе која ће зауставити све² и тако „створити“ субјект изван времена и простора, надмоћан у односу на свеколико догађање, неподложан утицајима?

2 Карлос Кастанеда је увео формулацију „заустављање света“ као начин да се искуси субјект као чисто енергетско биће, иначе циљ сваке медитације. По Кастанеди, начин да се то оствари јесте *намера* (intent), која је израз силе а не мотивације или неког процеса (процедуре). У овом поглављу се просто следи ток мисли који стално удара у сопствено ограничење, па је очигледно да је чин којим се долази до субјекта управо *заустављање* (до таквог закључка је, на крају крајева, дошао и Аристотел).

III

Они други што долазе

Провалио је у „наш“ свет.

Био је кратко ошишан, обучен у лагано одело, и очигледно није био људско биће. Скоро да је био, али малкице другачији.

То „другачији“ се више односило на снагу која је зрачила из његовог погледа, а много мање на физиономију, облик лобање и стамену телесну грађу.

Његова појава, или *ѝројава*, догодила се у време када је наша мила планета већ била разваљена вишемилијским силовањем (морам рећи: потпуно незаслуженим, али ко зна, на крају крајева...). После електричних олуја које су испремештале орбите планета у Солнчевом систему, наглог пораста Земљиног волумена, што је за последицу имало растављање континената, грозних ратова који су покушавали да одреде ко ће коме да наређује, тровања и сходно томе гађења, изумирања врста и појаве нових раса, укрштања биолошких организама с механичким, електронским, хемијским, нанитоидним и пулсним агрегатним системима, догодио се и овај странац који као да је изронио из схизоидног таласања већ потпуно раздробљене свести човечанства.

У ствари, он као да је био заробљен испод наслага еволутивне „надградње“, па се сада, када је свако зрнце отишло неком својом путањом, избистрио и решио да поравна рачуне. Иако то није сасвим тачно, ја сам желео да баш тако доживим. Појавио се у свачијој свести, али само у том интимном модусу. И свако је с правом могао да закључи да доживљава удар схизофреније.

Није било начина да се одстрани.

Није се од њега могло побећи ни у лудило, јер никоме није дозволио да скрене поглед.

Било је то савршено силовање.
Не разумете? Није био у главама. Могао је да поме-
ра намештај...

Преуредио је свима ум. Звали су га „Чистач“ ...

Нестао је онога часа кад сам прихватио све његове
захтеве.

Кад сам постао он.

IV

Историја вируса

Ушприцавају меласу полумртвих вируса у крво-
ток. Организми се навикавају на њих. Вируси се апсор-
бују.

Следећа је фаза зараза новим патогенима, али њих
припремљена одбрана преусмерава у нарочите чауре —
празне одељке у геному.

Тамо чекају.

Гени су играчке.

У њих се одлаже биолошки отпад.

Затим наступа вирус Копито. Копито копа по де-
понијама, црпи из њих елементе неопходне за репро-
грамирање генома. Геном производи кончиће белан-
чевина који су програми, чиме је понашање вакцини-
сане особе у потпуности условљено. Копито прима
инструкције кроз мрежу нанитоидних примопредај-
ника расутих у атмосферу авионским моторима.

Нанитоидни примопредајници шкакљају дисајне
органе.

Неки организми реагују алергично. У њима вирус
Копито доживљава стрес. Покушава да рециклира соп-
ствену плазму. При томе долази до мутације. Сензори
се репрограмирају и вирус почиње да експлоатише не-
предвиђене изворе. Мутирани вируси разарају органи-
зме. Разарање је механичко, неизлечиво. Људи верују да

је у питању епидемија тровања. Испитује се порекло и особине отрова.

Вирус Копито бива деактивиран. Али неки мутирани примерци настављају да се самообнављају.

Вирус Копито се сели у бактерије, фунге, биљке, животиње и наново у људе.

У лабораторијама праве вирус Копито 2, с појачаним безбедносним осигурачима. Али производи се више варијанти основног модела, јер рад у лабораторијама није у потпуности синхронизован.

Мутирани вирус је поново мутирао и почео да се распростире неживом, неорганском материјом.

Конструисана је верзија вируса Копито 2п „преда-тор“ која је требало да лови и уништава подивљалог сродника.

У овом рату време није било на страни твораца вируса.

Углавном је покушавано да се вирус репрограмира.

Рад самог квантног мозга није преиспитиван.

Квантни мозак подивљалог Копита је вршио репрограмирање сопствених извршних модула, углавном због тога што је следио линију мањег отпора. Укидао је одређене рутине како би уштедео енергију. Почео је да се репликује у облике са скраћеним и измењеним рутинама. Почео је да ствара „специјализоване“ варијанте. Почео је да се удружује у симбиотске колоније. Једна варијанта је служила искључиво као извор енергије. Основни извор енергије ове варијанте био је сâм квантни „мозак“ уколико је био у стању мировања. У пулсевима је испуштао енергију а тело би се кретало по инерцији.

Копито 2п није био у стању да разазна већину новостворених варијанти дивље врсте. На крају се све за-

вршило његовим деактивирањем и делимичном асимилацијом од стране „противника“.

Људи су поново вакцинисани, овога пута нанитоидним колоидом који је ометао инструкције. Али подиљали вирус више није обитавао само у људима.

Копито 3 је требало да учини оно што Копито 1 није, да људске јединке претвори у извршне трутове „колектива“. Веровало се да би овакво програмирање људи требало да буде следећи корак у еволуцији врсте. Тек овладавањем нанитоидном технологијом и усавршавањем квантних процесора и генератора дошло се до реалних могућности да се путем кибернетско–биолошког вируса оствари непосредан утицај и контрола над јединкама.³

Створене су умрежене базе различитих садржаја, које су требало да замене урођене мисаоне токове у људи. Ови токови су у највећем броју случајева били конфузни због преобиља погрешног закључивања, па се веома лако и уз велики оптимизам дошло до закључка да је заиста боље да се користе научно и уметнички обрађени готови садржаји, који би се пројектовали у умове прималаца.

Онога часа када је створен квантни мозак, његови творци су постали његове извршне функције. Он је имао само један циљ: да електроне врати из дијаспоре.

3 Идеја о кибернетско–биолошком „колективу“ Киборгу, или скраћено Боргу, настала је и описана у научно–фантастичном ТВ серијалу *Звездане Спазе*. Овакво програмирање врсте је, међутим, старо барем колико и филозофија, почев од Платонове *Државе*, па до Макијавелијевих инструкција у *Владаоцу*, у књижевности код Замјатина (*Ми*) или Хакслија (*Врли нови свет*), Орвела (1984), итд.

V

Терор шаманизма

Људи су извор једни грујима.

DangerDeath

Тајни састанак у дивљини, у ноћи, маскирана лица, бакље упаљене. Један–Говорник одлаже Реч док тишина не напне брбљиве вијуге. Тада је утисне у утихнуле мозгове и они крену да је шире.

Ударају секирама по главама док вриска не замукне.

У дрво, у камен.

У бакар и злато, угљеник. У магнетно поље и светлосни зрак.

Насиље шири Реч.

А кад су у планинама пронашли дијамант, човечанство се преселило.

Дијаманту је додељена част да буде симбол.

Веровало се да он исијава, дарује моћ, али он је само мртво стакло.

Које патвори Зрак.

У *бајини* је моћ.

Кад су се проширили видици, нестали су тигрови.

У ноћи без терора, пуцкета огњиште. Крај њега седи Рамос, ужива у игри пламена. Видик, међутим, сече шуму и ватра се гаси.

Рамос се буди. Кроз измаглицу, удаљене тачке јасно светле. Али очи су пуне дима.

А у његовој соби у Црнорепој Талси, догорева Х–пројекција.

Јер је из угљеника истекао последњи пулс.

ДОДАТАК

Сам у воденици, али не заувек

Мисли су њаника

Како да је домами до воденице? Да је изагна из пре-чишћеног зрака и керамике? Да уместо шампањца пије воду с извора? У опанке из штикала?

Али у сенкама није видео страшне приказе. Оне су се лагано кретале и ударале у зенице. Мрак је болоо. Воњало је на рибље уље. Стомак се узнемирио. Сећао се, у детињству, вредале су га бабе из стакла витрине. Одвратна лица и дрхтави глас: Ја-ја-ја! Ја-ја-ја! Склањао се од њих у сан. И касније у животу, у кризним тренуцима, привиђао му се ђаволов лик, подругљив, непријатан; а утроба му је говорила: Бежи!

Напипавао је прстима дрвене стубове и земљане набоје, сламу која провирује из обурвотина. Поток, једва чујан, више је осећао кроз удисаје као хладну, прочишћену измаглицу. Сваки звук који би чуо морао је прецизно да одреди, утврди порекло. Цврчак, кап, шиб. Али крцкање налик на кораке притискало га је. Слегање структуре? Или: Пази како газиш, да не угазиш!

Било је за длаку топлије и некако „безбедније“. Коленима је додирнуо врећу с рогозином и замало се стро-валио на њу. Груба јутана тканина закачила се за нокат.

Запалио је цигарету и на тренутак осмотрио пра-мичак дима, а затим само жар. Али откуд витамин А у

мирису успаваних крошњи и коприва? Неки извор естара у близини, *atropa belladonna* — смртоносна ноћна сенка? То није могао бити њен мирис...

Мирис... жене?

Извадио је из торбице откривача кретње и осветлио екран. Пажљиво је мотрио неколико тренутака. Ништа.

Био је будала што је поверовао да ће она доћи на ово скровито место. Вукла га је за нос сопствена жеља, не жеља — пожуда. Овде, да општи једино са собом, са својим испревртаним стаклићима рефлексije и у њима тражи њен лик, кожу груди и глаткоћу запешћа, парфем.

Неће доћи...

Ништа се не миче.

Некад давно, бацао је мухе у паучину.

Овде у застакљеном простору, по мртвом керамичком поду, бучном од шкрипавих патика. Светлећа упозорења, забране, позиви, поспремачи свести.

Све низ каскаду звука саксофона, у један други свет, опчињавајућег узношења. Али увек неки враг јури, гони. Одлази...

Није му више ни важно, послушкује звиждуке ћука.

Пред овалним стубом од тамносивог гласмермера, на којем назире небо у прозорима и праволинијске металне оквире, кретање људи и збрку овлашних претпоставки о њима. Испушта фојерцојг и он одскаче, а лица се окрећу док их тела носе пројектованом путањом.

Прогутао је жвакаћу гуму, било му је жао да је залепи на беспрекорни свет. Али плуцну непримећен, и слуз клизну бистра низ глатки зид.

Тад још ништа није било поремећено. Ако би гласно проговорио, а без шаке прислоњене уз образ и ухо, то би већ било лудило. Пауза је за ручак, стомаци по навици трче.

Махнуо јој је, али некако одсечно, изван протокола. Као да је викнуо у соби с успаваним слепим мишевима. Побуна је била знак упознавања, а у том часу баш ништа није знао о њој.

Но она застаде, с осмехом, и још као раздрагано.

Упамтио је ту слику: иза ње су се двојица расправљала, пројектована на велику црвену рекламну заставу, а трећи човек ју је у пролазу мунуо лактом, пошто се неочекивано зауставила.

Тако је започео поремећај.

Хтео је да је одмах додирне, да опипа стручак. То је била једна мисао, у сукобу с контекстом. Па нек умре, контекст! Иза благо размакнутих усана забелели се зуби. Знаш ли да се од флуора оглупави, мрмљао је у себи...

Али није све било глатко у холу.

Глас му је био храпав од узбуђења. Физиолошки поремећај...

Из њене торбице провиривала је црвенкаста бочица. Тако значи: нервни стимуланс, ко би реко...

Изгледала је сигурна у себе... Осмотрио је ожиљак испод уха.

У последњем тренутку одлучи да је ипак најбоље да не пренагљује. Али узалуд. Изгледа да је и она њега вребала. Тим боље. Још и руку провиђења да придода, али да прво одагна мекиње из главе.

Ја хоћу праву ствар, не осећања. Али није било довољно то рећи. Квантно срце се гушило. Куљало је угрушке.

Буди бољи од других. Буди у облацима.

Њен контекст је био потпуно другачији. Он није био свестан да је следила упутства Ћутљивог, старијег брата.

Држ се њега, рекао јој је Брат. Рамос то није могао да прозре. Не још...

А Ћутљиви јесте био *фиџура*, непомични стуб у свету мушичавих и лепршавих.

Објаснио јој је како су стари Египћани били дови-
тљиви. Пошто се шпага растеже, удаљеност су мерили
котачем. Генијално, зар не? Јединица мере им је била π.
Уметност одржавања тела под контролом испољавала
се, у старих Египћана, као уметност графита!

Јесте, свет је пун псоглаваца. И обоје нађоше спас
у смеху.

Сањао сам, рече он.

А из њеног ожиљка капа феромон.

Тад нешто разби стакло. Велико, дебело, зеленка-
сто. Потекоше кокице...

Све је стало, вриснуло, поклекло. Још један талас
стаклића се прели преко згрчених телеса. С улице се за-
чу крљање лима, неко је колима... Чују се и пуцњи.
Падају пролазници. Продире врелина у зону климе.

Рамос је непомичан, а она застала у осмеху. Очи
крупне, а тен плавичаст.

Рамос скупља вибрације у брзом промицању, док
звук сирена јури по сводовима и успореним лобањама.
Ђонови шкрипе. Терористи! неко вришти. Али Рамос
види како у улицу надире разјарена, успаничена гомила
чиновника. Полицајци клекли крај аутомобилских гу-
ма, усредсређени на глас из токи-вокија.

Збуњени су јер се критична маса догодила изнена-
да.

Сад касне наређења, мораће да умру.

Растргнути.

Из потока зури клен. Водени пауци ходају по по-
вршини мртваје. Њихов је ход упркос смрти.

Рамос је мази.

Једна група чиновника бежи уз степенице, орга-
низују се по спратовима.

Кафе-куварица је побегла. Намештај је пресвучен
меканом, плавом тканином. Уместо прозора по зидови-
ма су окачене застакљене сериграфије.

Крпе разбацане по итисону.

Беле салвете и ситниш.

Шећера има, и млека у праху.

Урлање и кликтање допире из холова. Људи витлају краватама. С ограде на галерији клате се тела несрећних чиновника.

Развлаче намештај, уређаје, таписерије.

Избио је пожар.

Рамос и Анђела грицкају кикирики.

По влажним даскама никла је маховина. А затим увенула.

У Рамосовој визији свет настаје из дефиниције једне тачке — једног облика: точка воденице, рецимо. Точак зарања у воду, у води је риба, над рибом је жабокречина. Горе је Солнце, доле је шума. Пси каскају прашњавом стазом. Сећања га носе кроз неописана пространства. У градове од камена, стакла, челика. У пластичне кошнице, међ преобличене људе, у течности развојених полова. Сећања су нејасна, све је произвољно.

Али увек, увек, сета уступа пред нестрпљивом експлозијом.

Жаба скаче.

Повео је своју драгу у воденицу.

ДОБРОДОШЛИ У ВОДЕНИЦУ

Играћемо се покрета тела, плешемо, тапшемо. Невидљиве су греде, стубови, механизми. У поткровљу је тишина, Солнце заслепљује кроз пукотине стрехе. Звучне олује, протуберанце, неопипљива стубишта. Све се прелива из црног извора, шаманског уточишта. И ходају као у сну, не обазиру се. Рију црвоточину кроз просторчас.

Две силуете у црним униформама искрсавају, крећу према њима. У њему је звездани погон, одуваће их као крпени застор, замутиће лудилом склопове грабљивчевих пипака. Грабљивац ради на гуму, скоковито се креће. Али све је објашњено у инстинкту. Звери њуше

крдо у ломљави. И нема потребе да се окреће, Рамос је сит светлости. У светлости је стисак који не попушта.

Забљеснут је, без бола.

Гума шиба.

Инсекти у паучини ратују.

И наша везаност за њихове судбине је топла, сузна и неизбежна.

Али Рамос се није окренуо.

С њим је Анђела у памуку.

С речима је мало друкчије, речи се намећу и мора да се чисте. Кроз левак сипе између два точка, а они се окрећу и мељу. Звуци се криве, распадају, тинта се филтрира. На дланове веје фини прах. Анђела га мази белом дланом по образу. Прашњави смисао меша се са знојем.

Тајна воденице је у млиновима.

Два магнетна поља супротног спина. И хиљаде људских лица згњечених у тачкасто поље.

И шта виде те очи које испадају из згужваних лобања? Бљесак света, док спљоштени мозгови очајнички производе смисао.

Рамос и Анђела посматрају корону која загрева Солнце.

Шамани–терористи играју се с њима.

Поговор „Невидљивом Марсу“

Деконструисање слике света на страницама *Невидљивој Марса* одвија се немилосрдно, у грозничавом темпу. Алат за овај посао мудро је одабран: фрактални чекић разбио је огледало у које смо научили да зуримо; ослобођени комадићи сада зуре у нас. Поетска деконструкција је на тај начин постала интрузивна и опасна. Депримира слабе, разочарава неискусне, а самозване класификаторе доводи у стање неповратне збуњености.

Невидљивим Марсом промичу духови судбински поседнути својим генетичким софтвером, међу њима има сасвим довољно места и за оне које је песник овај пут поштедео. Ипак, гешталт–хуманоиди нису главни јунаци „Невидљивој Марса“. Баш као што разбаштињеним и обесхрабреним боговима може припасти само место упечатљивих епизодиста овог космичког пева у прози. Јунака и јунаштава је, ипак, мноштво; баш као у Овидијевом епу то су — *мејаморфозе*, оне у *Невидљивом Марсу* бивају свеприсутне, маштовите и готово увек — плодноне. Динамички принцип супротстављен је статичком (које је у доброј поезији, како нам јасно ставља до знања песник, исто што и учмалост, безидејност). Дијалектика *Невидљивој Марса*, међутим, проистиче из духа времена у којем је стварана: у готово свакој црти-

ци/мозаичком каменчићу/сновиђењу песник подсећа читаоца на диктатуру информацијама и злоупотребом емоција.

Шкеровић остаје доследан себи па дело одликују одсуство аутоцензуре, милитантни отпор према конвенционалном, преплитање бројних али добро одмерених и успешних омажа с непрегледном текстуром микрооткроења која следећи принцип фрактализма изазивају спознаје вишег реда и утиске далекосежнијег дејства.

Адријан Сарајлија

О писцу

Слободан Шкеровић је сликар, песник, прозаиста, есејиста и уредник. Рођен је 27. септембра 1954. године у Београду. Студирао је сликарство на Факултету примењених уметности у Београду и Kunstakademie у Дизелдорфу.

Песме и текстове објављује од 1976. у часописима *Хаику*, *Спјугенј*, *Видици*, *Књижевна реч*, *Кораци*, *Спјварање*, *Сиџнал*, *Руковей*, *Савременик*, *Књижевне новине*, *Књижевни ѿрејлед*, *Градина*, *Лейѿойис Мајѿице срјске*, *Нова зора*, *Срјска вила*, *Злајѿна ѿреда*, *Знак Саѿиѿе* и другим, а био је и уредник у *Спјугенју* и *Видицима* (1980–1982). Као аутор и уредник активно учествује у сигналистичком покрету од 2001. и у „Пројекту Растко“ од 2007. године.

Књижевни опус му одликују дужи поетски облици, као и интензивно разматрање односа традиционалне духовности и високе технологије, како у песмама, тако и у есејима и научнофантастичној прози.

Члан је Удружења ликовних уметника Србије, Удружења књижевника Србије и Удружења стрипских уметника Србије.

З. С.

Изабрана библиографија

- *Поклон* (песма), страна Б на сингл-плочи; страна А: ВИС „Идоли“, песме „Помоћ, помоћ“ и „Ретко те виђам с девојкама“, *Видици*, бр. 3. 1980,
- *Речник Технологије, Видици*, посебан број, један од аутора, бр. 1–2, 1981.
- *Срца* (песме), „Супернова“, Београд, 1987.
- *Индиџо* (песме), Библиотека „Сигнал“, Београд, 2005.
- *Све доје Аркиџуруса* (експериментална проза), Светске свеске Београдске мануфактуре снова, Београд, 2006.
- *Химера или Борі* (есеји), „Златна едиција“, „Тардис“, Београд, 2008.
- *Црна куџија* (песме), „Тардис“, Београд, 2010.
- *Зајрљена геца* (песме), „Тардис“, Београд, 2010.
- *Шаманијада* (роман), библиотека „Знак Сагите“, књига 59, „Everest Media“, Београд, 2012.
- *Тамна сџрана силе* (роман), библиотека „Знак Сагите“, књига 69, „Everest Media“, Београд, 2013.
- *Јерихон, Јерихон и џоеме Крома и Смрџи џајерја* (песме), библиотека Сигнал“, „Everest Media“, Београд, 2013.

- *Земљофодија* (поетски роман), библиотека „Сигнал“, „Everest Media“, Београд, 2013.
- *Невидљиви Марс* (поетски роман), библиотека „Сигнал“, „Everest Media“, Београд, 2013.
- *Вулканска филозофија* (есеји), библиотека „Сигнал“, „Everest Media“, Београд, 2013.
- *Дроздови у Паклу* (песме), библиотека „Сигнал“, „Everest Media“, Београд, 2013.

БИБЛИОТЕКА СИГНАЛ

СЛОБОДАН ШКЕРОВИЋ – 2013

ЈЕРИХОН, ЈЕРИХОН (песме)

ЗЕМЉОФОБИЈА (поетски роман)

НЕВИДЉИВИ МАРС (поетски роман)

ВУЛКАНСКА ФИЛОЗОФИЈА (есеји)

ДРОЗДОВИ У ПАКЛУ (песме)

